

SPOTLIGHT

บทที่ 2

การค้าระหว่างประเทศ
ของวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อม

ส่งออกและนำเข้า
15,047 ราย

คิดเป็น
26.08%

นำเข้า
33,754 ราย

คิดเป็น
58.51%

ส่งออก
8,892 ราย

คิดเป็น
15.41%

การส่งออกของ MSME

มีมูลค่า

1,023,712.71 ล้านบาท

คิดเป็นสัดส่วน

13.42%

ขยายตัว

0.77%

*ภาพรวมของประเทศส่งออกหดตัว 5.93%

LE
84.24%

ME
8.07%

SE
4.01%

Micro
1.34%

การนำเข้าของ MSME

มีมูลค่า

1,279,677.01 ล้านบาท

คิดเป็นสัดส่วน

17.21%

หดตัว

2.25%

*ภาพรวมของประเทศนำเข้าหดตัว 7.77%

LE
79.06%

ME
9.70%

SE
5.59%

Micro
1.91%

ผลจากการปรับนิยามใหม่ของ MSME ต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศ

มูลค่าการส่งออก

ลดลงจากสัดส่วน
ตามนิยามเก่า

30.65%

คงเหลือ

13.42%

ตามนิยามใหม่

มูลค่าการนำเข้า

ลดลงจากสัดส่วน
ตามนิยามเก่า

36.92%

คงเหลือ

17.21%

ตามนิยามใหม่

มูลค่าการส่งออก และนำเข้าของ วิสาหกิจขนาดใหญ่ เพิ่มขึ้น

ศักยภาพการ
ส่งออกและนำเข้า
เป็นไปในทิศทาง
เดียวกันกับขนาด
ของวิสาหกิจ

*ขนาดกิจการที่ใหญ่ขึ้น จะมีสัดส่วน
มูลค่าการส่งออกและนำเข้าที่เพิ่มขึ้น

ตลาดส่งออกสำคัญของ MSME

จีน

สัดส่วนการส่งออก

14.85% ขยายตัว
31.38%

สหรัฐอเมริกา

สัดส่วนการส่งออก

9.67% ขยายตัว
9.57%

ญี่ปุ่น

สัดส่วนการส่งออก

8.58% หดตัว
2.52%

มูลค่าการส่งออกรวม

338,888.32 ล้านบาท

สินค้ากลุ่มที่ส่งออกในสัดส่วนสูงที่สุด

อัญมณี
และเครื่องประดับ

สัดส่วน

13.47%

หดตัว

8.28%

น้ำตาล
และขนมทำจากน้ำตาล

สัดส่วน

8.01%

หดตัว

0.69%

เครื่องจักร คอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์

สัดส่วน

7.43%

หดตัว

9.66%

*MSME ไทยได้รับประโยชน์จากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน อนุมาณได้ว่าสินค้าไทยเป็นสินค้าทดแทนได้

ตลาดนำเข้าสำคัญของ MSME

จีน

สัดส่วนการนำเข้า

32.50% หดตัว
2.14%

ญี่ปุ่น

สัดส่วนการนำเข้า

13.89% หดตัว
1.25%

สหรัฐอเมริกา

สัดส่วนการนำเข้า

5.53% หดตัว
3.38%

มูลค่าการนำเข้ารวม

664,540.19 ล้านบาท

สินค้ากลุ่มที่นำเข้าในสัดส่วนสูงที่สุด

เครื่องจักร คอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์ต่างๆ

สัดส่วน

15.11%

หดตัว

7.21%

เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า
และส่วนประกอบ

สัดส่วน

13.92%

หดตัว

4.85%

อัญมณี
และเครื่องประดับ

สัดส่วน

9.47%

หดตัว

20.33%

ประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

การส่งออก-นำเข้าของ MSME ในตลาดอาเซียน

มูลค่าส่งออก

306,662.40 ล้านบาท

สัดส่วน **15.74%** หดตัว **2.12%**

ตลาดส่งออกสูงสุด

อินโดนีเซีย

18.62%

เวียดนาม

18.26%

มาเลเซีย

15.13%

สินค้าส่งออกสูงสุด

น้ำตาลและขนมที่ทำจากน้ำตาล

สัดส่วน
16.06%

หดตัว

12.07%

เครื่องจักรคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

สัดส่วน
9.08%

หดตัว

9.89%

อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ

สัดส่วน
8.05%

หดตัว

3.05%

มูลค่านำเข้า

181,169.16 ล้านบาท

สัดส่วน **23.50%** ขยายตัว **7.75%**

ตลาดนำเข้าสูงสุด

มาเลเซีย

30.07%

เวียดนาม

17.96%

อินโดนีเซีย

13.81%

สินค้านำเข้าสูงสุด

อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ

สัดส่วน
19.37%

ขยายตัว

1.46%

เครื่องจักรคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

สัดส่วน
6.89%

หดตัว

26.61%

พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก

สัดส่วน
6.62%

หดตัว

1.76%

การส่งออก-นำเข้าของ MSME ในสหภาพยุโรป

มูลค่าส่งออก

92,074.33 ล้านบาท

สัดส่วน **12.60%** หดตัว **0.08%**

ตลาดส่งออกสูงสุด 5 อันดับ ได้แก่

- ① เยอรมนี
- ④ อิตาลี
- ② สหราชอาณาจักร
- ⑤ เนเธอร์แลนด์
- ③ เบลเยียม

สัดส่วน **68.97%**

สินค้าส่งออกสูงสุด

วิศวกรรมและ เครื่องประดับ สัดส่วน 29.31% ขยายตัว 11.90%	เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ สัดส่วน 8.40% หดตัว 0.48%	อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ สัดส่วน 7.12% หดตัว 13.20%
--	--	--

มูลค่านำเข้า

134,288.54 ล้านบาท

สัดส่วน **20.46%** หดตัว **5.59%**

ตลาดนำเข้าสูงสุด 5 อันดับ ได้แก่

- ① เยอรมนี
- ④ สหราชอาณาจักร
- ② อิตาลี
- ⑤ เบลเยียม
- ③ ฝรั่งเศส

สัดส่วน **69.22%**

สินค้านำเข้าสูงสุด

เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ สัดส่วน 18.31% หดตัว 20.99%	วิศวกรรมและ เครื่องประดับ สัดส่วน 10.76% ขยายตัว 0.12%	อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ สัดส่วน 9.07% หดตัว 11.21%
--	---	--

การส่งออก-นำเข้าของ MSME ในญี่ปุ่น

มูลค่าส่งออก

87,822.34 ล้านบาท

สัดส่วน **11.54%** หดตัว **2.52%**

สินค้าส่งออกสูงสุด

เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ สัดส่วน 11.76% หดตัว 4.09%	อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ สัดส่วน 10.35% ขยายตัว 9.76%	ของทำด้วยเหล็ก หรือเหล็กกล้า สัดส่วน 7.23% ขยายตัว 18.06%
--	---	---

มูลค่านำเข้า

177,793.72 ล้านบาท

สัดส่วน **17.04%** หดตัว **1.25%**

สินค้านำเข้าสูงสุด

เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ สัดส่วน 23.71% ขยายตัว 2.10%	อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ สัดส่วน 17.13% หดตัว 5.67%	ยานยนต์และ ส่วนประกอบ สัดส่วน 8.82% ขยายตัว 27.46%
--	---	--

การส่งออก-นำเข้าของ MSME ในจีน

มูลค่าส่งออก

152,025.37 ล้านบาท

สัดส่วน **16.85%** ขยายตัว **31.38%**

สินค้าส่งออกสูงสุด

ผลไม้
และลูกไม้
ที่บริโภคได้

สัดส่วน
27.58%
ขยายตัว
131.94%

ไม้และของ
ทำด้วยไม้

สัดส่วน
10.47%
หดตัว
17.00%

พลาสติกและ
ของที่ทำด้วย
พลาสติก

สัดส่วน
8.71%
หดตัว
1.07%

มูลค่านำเข้า

415,918.80 ล้านบาท

สัดส่วน **26.32%** หดตัว **3.38%**

สินค้านำเข้าสูงสุด

เครื่องจักร
คอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์

สัดส่วน
18.00%
หดตัว
7.23%

อุปกรณ์ไฟฟ้า
และส่วนประกอบ

สัดส่วน
17.61%
หดตัว
9.23%

พลาสติกและ
ของที่ทำด้วย
พลาสติก

สัดส่วน
6.90%
ขยายตัว
6.76%

การส่งออก-นำเข้าของ MSME ในสหรัฐอเมริกา

มูลค่าส่งออก

99,040.61 ล้านบาท

สัดส่วน **10.20%** ขยายตัว **9.57%**

สินค้าส่งออกสูงสุด

อัญมณีและ
เครื่องประดับ

สัดส่วน
20.28%
หดตัว
0.08%

อุปกรณ์ไฟฟ้า
และส่วนประกอบ

สัดส่วน
7.91%
หดตัว
2.48%

เครื่องจักร
คอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์

สัดส่วน
7.64%
ขยายตัว
15.22%

มูลค่านำเข้า

70,827.66 ล้านบาท

สัดส่วน **12.96%** หดตัว **2.14%**

สินค้านำเข้าสูงสุด

เครื่องจักร
คอมพิวเตอร์
และอุปกรณ์

สัดส่วน
15.03%
หดตัว
9.89%

อุปกรณ์ไฟฟ้า
และส่วนประกอบ

สัดส่วน
9.36%
ขยายตัว
21.47%

อุปกรณ์
ที่ใช้ในทาง
ทัศนศาสตร์

สัดส่วน
9.03%
ขยายตัว
16.82%

2.1 ภาพรวมของสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศ ปี 2562

ในปี 2562 ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกโดยรวมทั้งสิ้น 7,627,663.09 ล้านบาท หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 5.93 โดยเป็นการส่งออกของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (MSME) 1,023,712.71 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.42 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขยายตัวเล็กน้อยจากปี 2561 ร้อยละ 0.77 โดยคิดเป็นวิสาหกิจรายย่อย ร้อยละ 1.34 วิสาหกิจขนาดย่อม ร้อยละ 4.01 และวิสาหกิจขนาดกลาง ร้อยละ 8.07 สำหรับการนำเข้าของประเทศไทยมีมูลค่าการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 7,437,311.44 ล้านบาท หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 7.77 เป็นการนำเข้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 1,279,677.01 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 17.21 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 2.25 โดยคิดเป็นวิสาหกิจรายย่อย ร้อยละ 1.91 วิสาหกิจขนาดย่อม ร้อยละ 5.59 และวิสาหกิจขนาดกลาง ร้อยละ 9.70

ในปี 2562 การค้าระหว่างประเทศของไทยโดยรวมเกินดุล 190,351.65 ล้านบาท สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมขาดดุลการค้า 225,964.30 ล้านบาท

หากพิจารณาการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศในรูปของสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐแล้ว จะเห็นว่าการส่งออกในภาพรวมหดตัว ร้อยละ 2.65 ในรูปมูลค่าตามสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่การหดตัวในรูปเงินบาท คิดเป็นร้อยละ 5.93 แต่สำหรับ MSME สามารถส่งออกไปในตลาดต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.36 ในรูปมูลค่าตามสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ ในขณะที่การขยายตัวในรูปเงินบาท คิดเป็นร้อยละ 0.77 ซึ่งเป็นผลของอัตราแลกเปลี่ยนที่ผันผวนและแข็งค่าตลอดปี 2562 ทำให้การส่งออกในรูปของเงินบาทขยายตัวเพียงเล็กน้อย

เมื่อพิจารณาจำนวนของวิสาหกิจที่ส่งออกของประเทศในปี 2562 พบว่ามีทั้งสิ้น 37,343 กิจการ คิดเป็น MSME 23,939 กิจการ มีจำนวนผู้ส่งออกที่เป็น MSME ลดลงจากปี 2561 ทั้งสิ้น 294 กิจการ ขณะที่การนำเข้าในปี 2562 มีจำนวนวิสาหกิจนำเข้าทั้งสิ้น 87,298 กิจการ คิดเป็น MSME 48,801 กิจการ มีจำนวนผู้นำเข้าที่เป็น MSME เพิ่มขึ้นจากปี 2561 ทั้งสิ้น 192 กิจการ โดยในจำนวนนี้มีวิสาหกิจที่ทำทั้งส่งออกและนำเข้า 15,047 ราย

ตารางที่ 2.1 จำนวน MSME ที่ทำการค้าระหว่างประเทศและมูลค่าการส่งออกและนำเข้า ปี 2561-2562 จำแนกตามขนาดวิสาหกิจ

หน่วย : ล้านบาท และล้านดอลลาร์

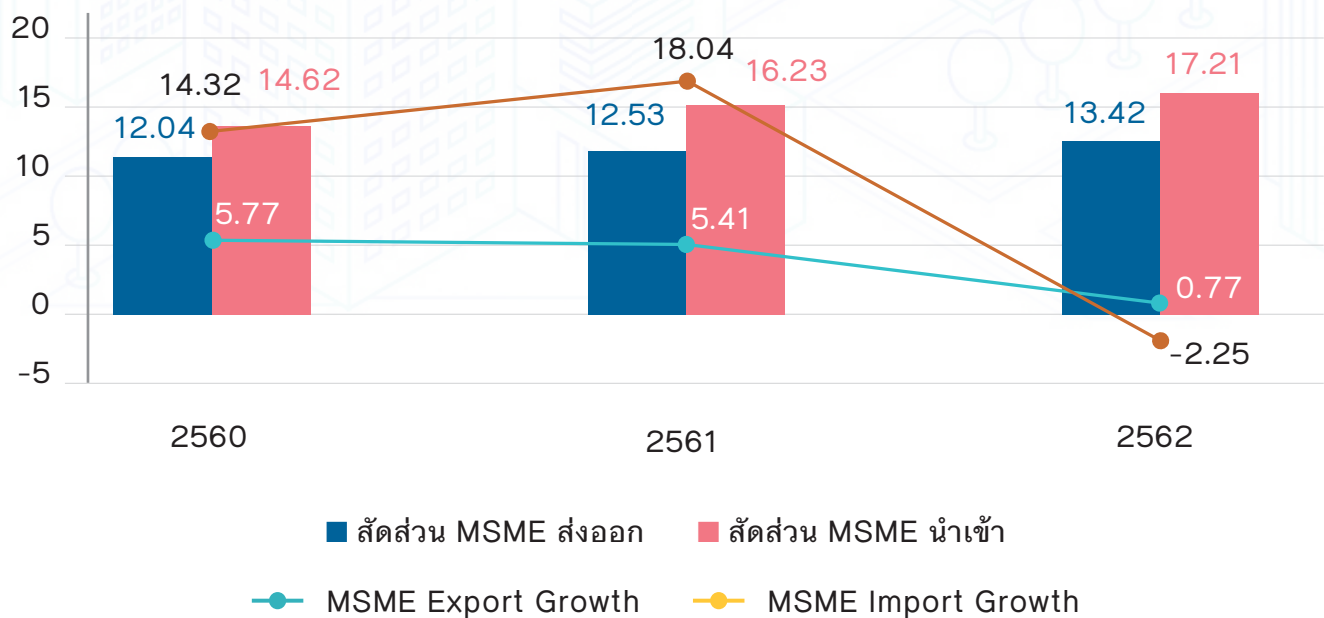
ปี	2561			2562			จำนวนเพิ่มขึ้น/ลดลง	สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562, %)	Growth บวก 62/61 (%)	Growth ดอลลาร์ 62/61 (%)
	จำนวน	มูลค่า บาท	มูลค่า ดอลลาร์	จำนวน	มูลค่า บาท	มูลค่า ดอลลาร์				
การส่งออก										
Micro	4,259	73,409.33	2,287.78	4,318	102,586.25	3,316.30	59	1.34	39.75	44.96
SE	12,506	283,980.87	8,858.57	12,252	305,846.49	9,886.73	-254	4.01	7.7	11.61
ME	7,468	658,528.28	20,545.75	7,369	615,279.98	19,871.01	-99	8.07	-6.57	-3.28
MSME	24,233	1,015,918.47	31,692.10	23,939	1,023,712.71	33,074.04	-294	13.42	0.77	4.36
LE	5,297	6,965,336.60	217,291.25	5,241	6,425,236.99	207,422.08	-56	84.24	-7.75	-4.54
N/A	8,459	127,044.70	3,973.63	8,163	178,713.38	5,748.38	-296	2.34	40.67	44.66
Total	37,989	8,108,299.77	252,956.98	37,343	7,627,663.09	246,244.50	-646	100	-5.93	-2.65
การนำเข้า										
Micro	10,294	126,787.08	3,899.60	10,880	142,015.64	4,527.22	586	1.91	12.01	16.09
SE	26,809	399,831.45	12,308.23	26,523	416,101.99	13,254.44	-286	5.59	4.07	7.69
ME	11,506	782,538.34	24,076.48	11,398	721,559.37	22,965.31	-108	9.7	-7.79	-4.62
MSME	48,609	1,309,156.87	40,284.30	48,801	1,279,677.01	40,746.97	192	17.21	-2.25	1.15
LE	6,612	6,524,310.76	200,815.76	6,566	5,880,084.36	187,124.61	-46	79.06	-9.87	-6.82
N/A	30,496	230,571.27	7,100.96	31,931	277,550.06	8,768.29	1,435	3.73	20.37	23.48
Total	85,717	8,064,038.90	248,201.02	87,298	7,437,311.44	236,639.87	1,581	100	-7.77	-4.66

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

เมื่อพิจารณาแนวโน้มการส่งออกและนำเข้าของ MSME ตั้งแต่ปี 2560-2562 พบว่า สัดส่วนการส่งออกของ MSME ต่อการส่งออกรวมของประเทศสูงสุดที่ร้อยละ 13.42 ในปี 2562 ขณะที่แนวโน้มการนำเข้าของ MSME ปรับเพิ่มขึ้นทุกปี โดยต่ำที่สุดในปี 2560 ที่ร้อยละ 14.62 และสูงสุดที่ร้อยละ 17.21 ในปี 2562 อย่างไรก็ตาม MSME มีการขาดดุลการค้ามาโดยตลอด 3 ปีที่ผ่านมา

สำหรับการขยายตัวของการส่งออกและนำเข้าใน MSME ตลอด 3 ปีที่ผ่านมา พบว่า การส่งออกมีการขยายตัวที่เป็นบวกทุกปี แต่มีแนวโน้มลดลงทุกปี โดยในปี 2560 การส่งออกขยายตัวร้อยละ 5.77 และมีแนวโน้มลดลงที่ร้อยละ 0.77 ในปี 2562 ขณะที่การนำเข้ามีการขยายตัวที่เป็นบวกในปี 2560-2561 ร้อยละ 14.32 และ 18.04 ตามลำดับ และมีแนวโน้มลดลงโดยการนำเข้าหดตัวร้อยละ 2.25 ในปี 2562

ภาพที่ 2.1 แนวโน้มสัดส่วนการส่งออกและนำเข้า และอัตราการขยายตัวของ MSME ปี 2560 - 2562

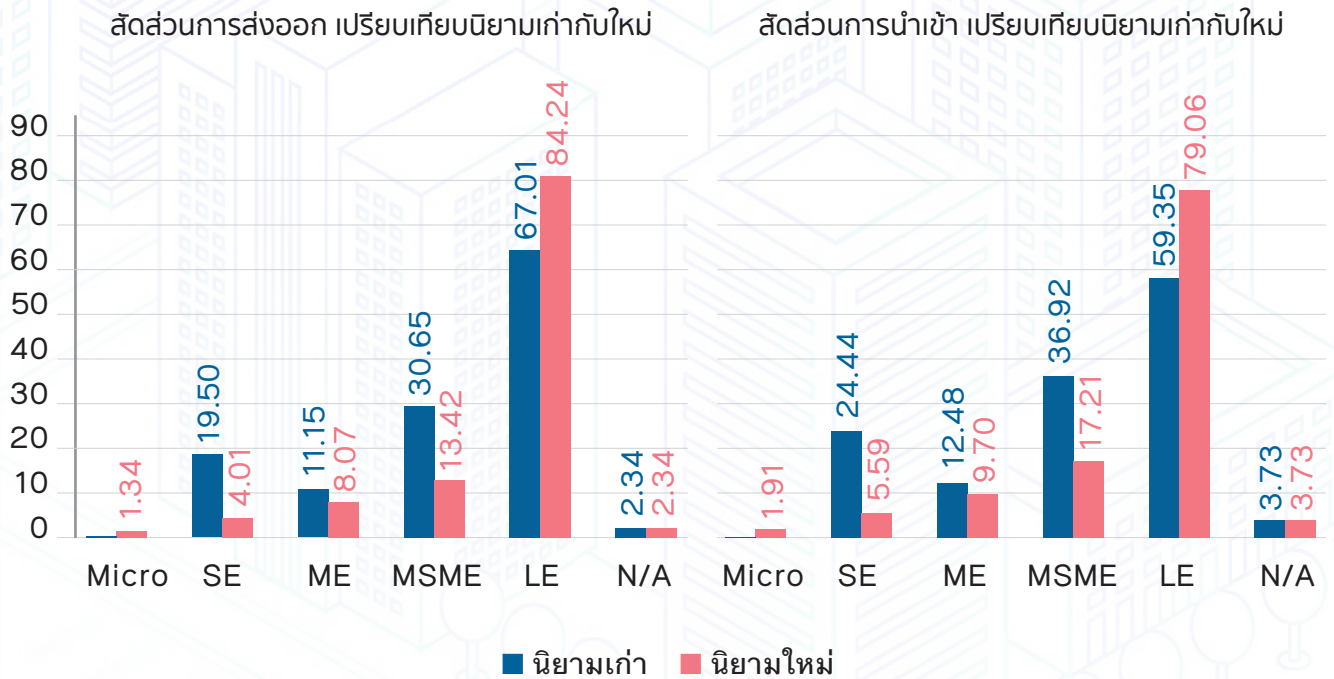

ที่มา: กรมศุลกากร

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ในปี 2562 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้มีการปรับเปลี่ยนนิยามของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใหม่ โดยมีการนำเกณฑ์รายได้ของวิสาหกิจมาเป็นเกณฑ์เพิ่มเติมในการกำหนดนิยามวิสาหกิจ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของ MSME ระหว่างนิยามใหม่และนิยามเก่า พบว่า มูลค่าการส่งออกของ MSME ในปี 2562 มีมูลค่า 1,023,712.71 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.42 ของการส่งออกทั้งหมด แต่เมื่อใช้นิยามเก่า พบว่า มูลค่าการส่งออกของ MSME ในปี 2562 มีมูลค่า 2,337,682.13 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.65 ของ การส่งออกทั้งหมด ด้านการนำเข้า พบว่า มูลค่าการนำเข้าของ MSME ในปี 2562 มีมูลค่า 1,279,677.01 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.21 ของการนำเข้าทั้งหมด แต่เมื่อพิจารณาโดยใช้นิยามเก่า พบว่า มูลค่าการนำเข้าของ MSME มีมูลค่า 2,745,581.89 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.92 โดยผลจากการปรับนิยามใหม่ของ MSME ต่อมูลค่าการค้าระหว่างประเทศ พบว่า มูลค่าการส่งออกและนำเข้าของ MSME ลดลง แต่มูลค่าการส่งออกและนำเข้าของวิสาหกิจขนาดใหญ่เพิ่มขึ้น

ภาพที่ 2.2 เปรียบเทียบสัดส่วนการส่งออก และนำเข้าของ MSME ตามนิยามเก่าและนิยามใหม่

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

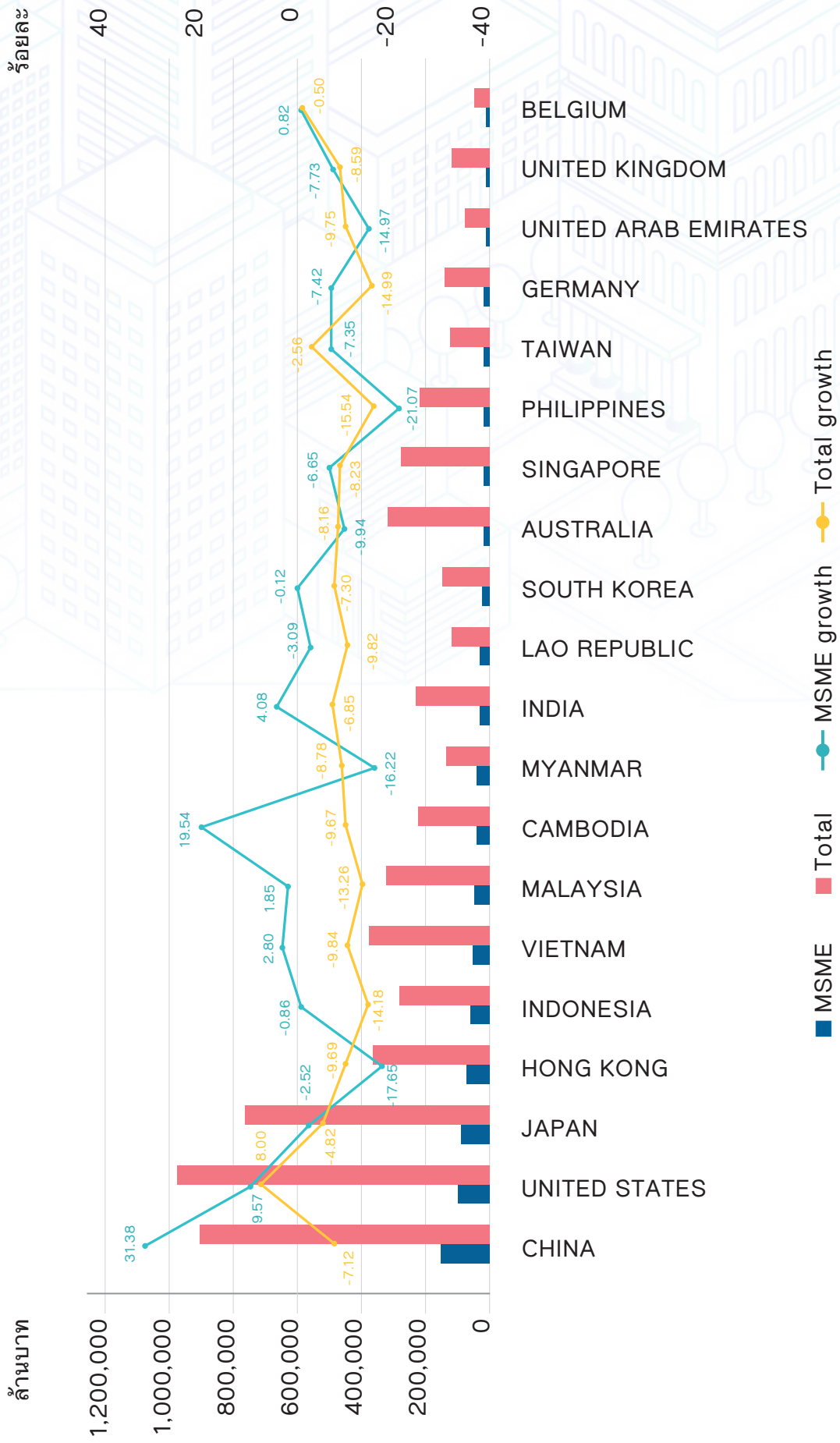
2.2 สถานการณ์การค้าระหว่างประเทศของ MSME ในประเทศคู่ค้าที่สำคัญ

2.2.1 ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามประเทศคู่ค้า

ภาพรวมการส่งออกของ MSME ใน 20 ประเทศคู่ค้าอันดับแรก ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกถึงร้อยละ 84.44 ของ การส่งออกทั้งหมด ขยายตัวร้อยละ 1.66 ในขณะที่ภาพรวมการส่งออกของประเทศใน 20 ประเทศ คู่ค้าอันดับแรก หดตัวร้อยละ 6.54

เมื่อพิจารณาการส่งออกเป็นรายประเทศ จะเห็นได้ว่าตลาดหลักที่สำคัญของไทยทั้งภาพรวมและ MSME ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน และญี่ปุ่น มีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 12.73, 11.83 และ 9.97 ของมูลค่าการส่งออก ทั้งหมดในปี 2562 ตามลำดับ สำหรับ MSME มีมูลค่าการส่งออกรวมของ 3 ประเทศ มีมูลค่า 338,888.32 ล้านบาท มีสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 9.67, 14.85 และ 8.58 ตามลำดับ โดยตลาดจีน และสหรัฐอเมริกา ขยายตัวร้อยละ 31.38 และ 9.57 ส่วนตลาดญี่ปุ่น หดตัวลงร้อยละ 2.52 สำหรับตลาดที่ MSME สามารถขยายการส่งออกได้สูงสุด คือ จีน เพิ่มขึ้นร้อยละ 31.38 รองลงมา คือ กัมพูชา ส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.54 และสหรัฐอเมริกา ส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.57 ขณะที่ตลาดการส่งออกของ MSME ที่มีมูลค่าหดตัวมากที่สุด คือ ฟิลิปปินส์ หดตัวร้อยละ 21.07 จะเห็นได้ว่าในปี 2562 สถานการณ์การส่งออกในตลาดคู่ค้าที่สำคัญ ของ MSME ไทย มีการขยายตัวเป็นบวก ในตลาดจีน และสหรัฐอเมริกา ซึ่งชี้ให้เห็นว่า MSME ไทยได้รับประโยชน์ จากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกา และจีน ซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2561 ต่อเนื่องมาถึงปี 2562

ภาพที่ 2.3 มูลค่าและอัตราการขยายตัวของการส่งออกไปประเทศต่างๆ 20 อันดับแรกของ MSME ปี 2562

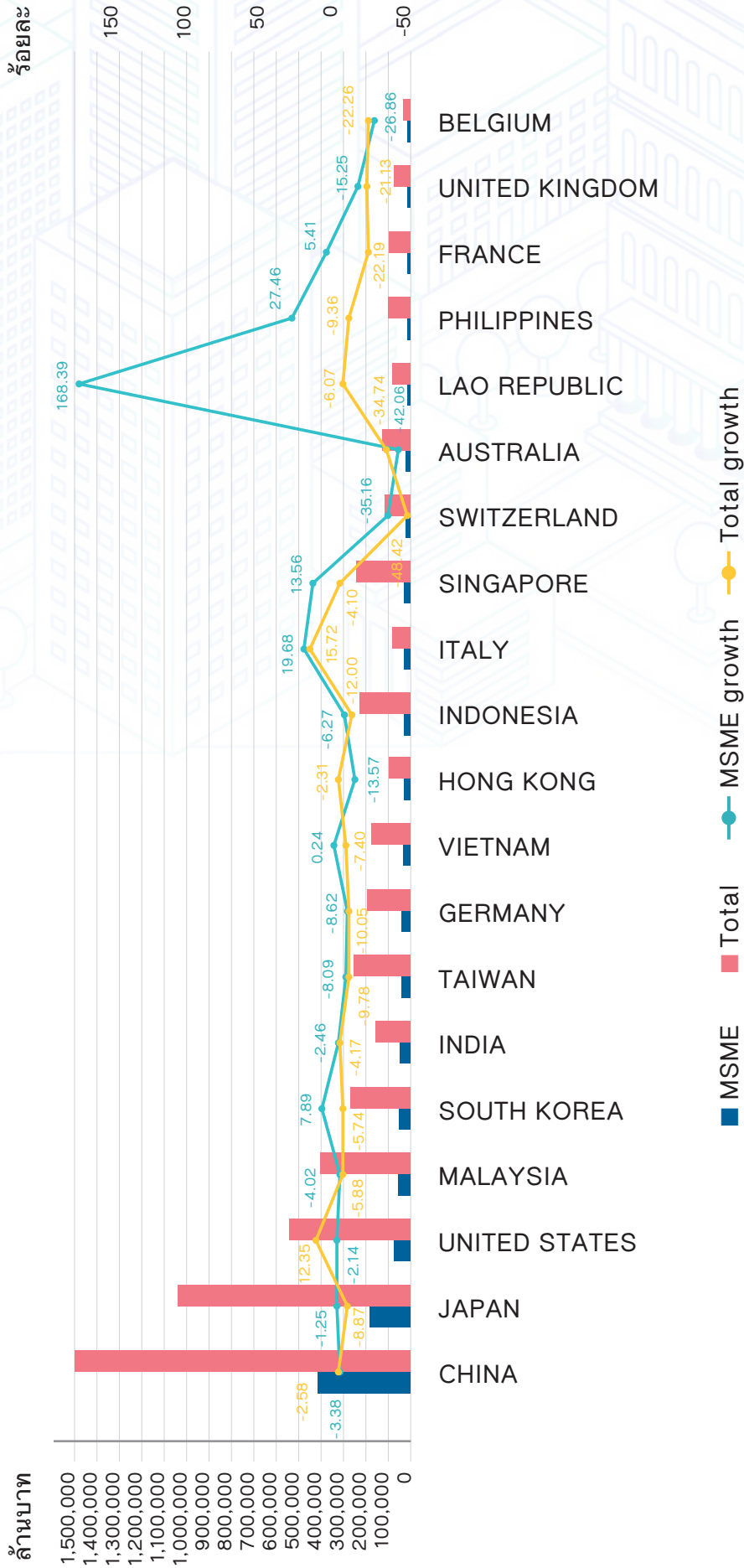

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพรวมการนำเข้าของ MSME จาก 20 ประเทศอันดับแรก ซึ่งมีสัดส่วนการนำเข้าถึงร้อยละ 87.42 ของการนำเข้าทั้งหมด หดตัวร้อยละ 3.51 ในขณะที่ภาพรวมการนำเข้าของประเทศจาก 20 ประเทศอันดับแรก หดตัวลงร้อยละ 7.44

เมื่อพิจารณาการนำเข้าเป็นรายประเทศ จะเห็นได้ว่า ตลาดนำเข้าหลักที่สำคัญของไทยทั้งภาพรวมและ MSME ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 21.24, 14.03 และ 7.35 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ในปี 2562 สำหรับ MSME มีมูลค่าการนำเข้ารวมของ 3 ประเทศมีมูลค่า 664,540.19 ล้านบาท มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 32.50, 13.89 และ 5.53 ตามลำดับ โดยทุกตลาดมีการหดตัวร้อยละ 3.38, 1.25 และ 2.14 ตามลำดับ ส่วนประเทศที่มีการขยายตัวการนำเข้าสูงสุด คือ ลาว เพิ่มขึ้นร้อยละ 168.39 และฟิลิปปินส์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.46 โดยสินค้าที่มีมูลค่าและมีการขยายตัวสูง ได้แก่ สินค้าพิกัด 74 ทองแดง และของทำด้วยทองแดง

ภาพที่ 2.4 มูลค่าและอัตราการขยายตัวของการนำเข้าจากประเทศต่างๆ 20 อันดับแรกของ MSME ปี 2562

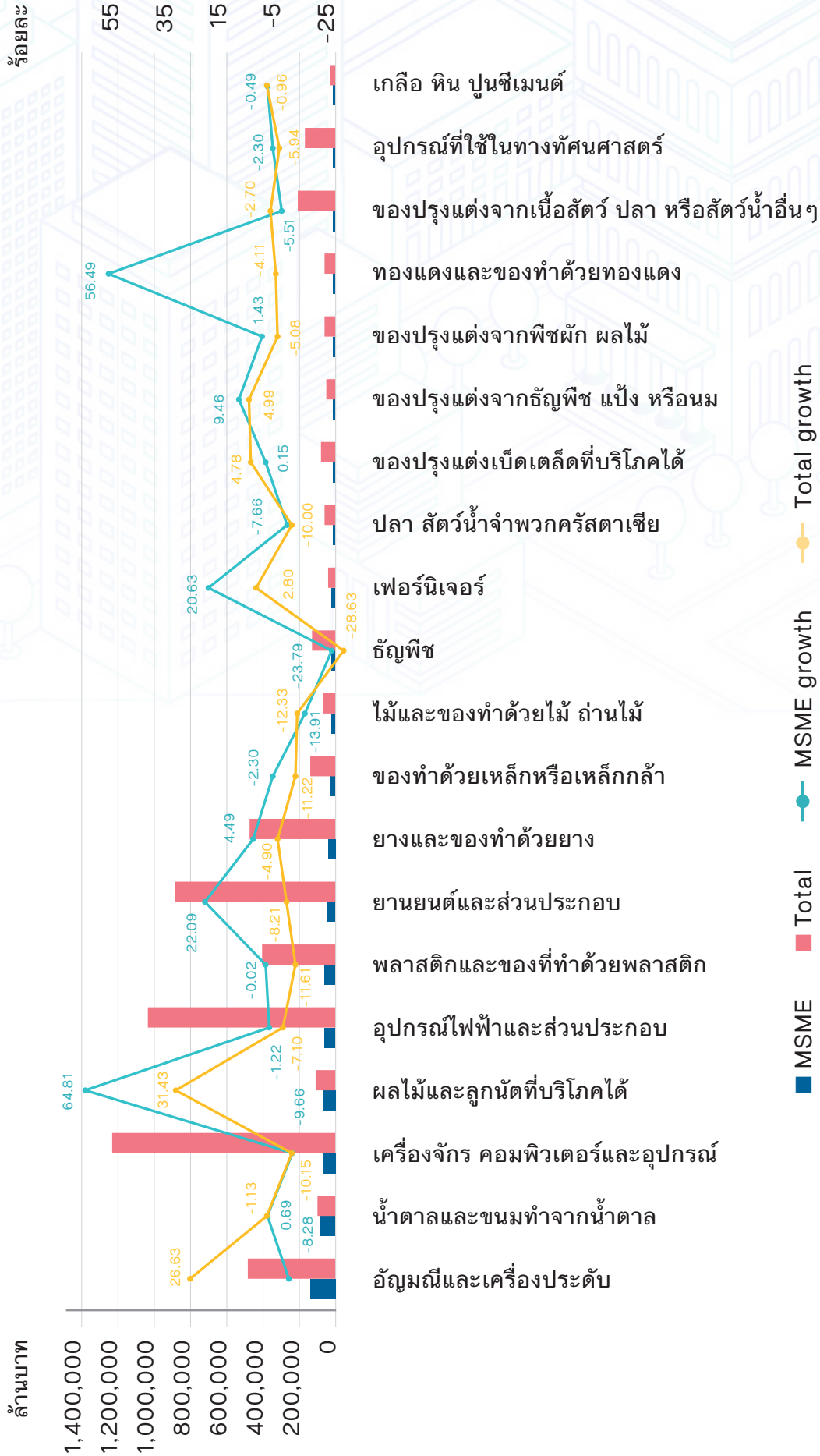
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

2.2.2 ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศ จำแนกตามรายการสินค้า

เมื่อพิจารณามูลค่าการค้าระหว่างประเทศในรูปของรายการสินค้าตามพิกัดศุลกากร ในปี 2562 การส่งออกของประเทศโดยรวมนั้น มีมูลค่าสูงสุดในกลุ่มพิกัดศุลกากร 84 85 และ 87 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.36, 13.78 และ 11.86 ของการส่งออกรวมทั้งหมดของประเทศ ตามลำดับ ซึ่งสินค้าในกลุ่มพิกัด 84 คือ สินค้าประเภทเครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ พิกัด 85 คือ สินค้าประเภทเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ และพิกัด 87 คือ ยานยนต์และส่วนประกอบ สำหรับ MSME นั้น มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกในกลุ่มพิกัด 84 85 และ 87 ร้อยละ 7.43, 6.37 และ 3.72 ตามลำดับ

สำหรับสินค้าในกลุ่มที่ MSME มีการส่งออกในสัดส่วนที่สูงที่สุดคือ กลุ่มพิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ พิกัด 17 น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล และพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 13.47, 8.01 และ 7.43 ของการส่งออกรวมของ MSME ตามลำดับ โดยสินค้าพิกัด 71 หดตัวร้อยละ 8.28 ขณะที่สินค้าพิกัด 17 และพิกัด 84 หดตัว ร้อยละ 0.69 และ 9.66 ตามลำดับ

ภาพที่ 2.5 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออก จำแนกตามสินค้า พิกัด 2 หลัก ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ด้านการนำเข้านั้น เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าในรูปแบบของรายการสินค้าตามพิกัดศุลกากร จะเห็นได้ว่า ในปี 2562 การนำเข้าของประเทศโดยรวมนั้น กลุ่มสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุด คือ พิกัด 85 เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 18.11 รองลงมา คือ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ร้อยละ 12.42 และพิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ ร้อยละ 5.13

สำหรับสินค้าในกลุ่มที่ MSME มีการนำเข้าในสัดส่วนที่สูง คือ กลุ่มพิกัด 84 คือ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ พิกัด 85 คือ เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และ พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละ 15.11, 13.92 และ 9.47 ของการนำเข้ารวมของ MSME ตามลำดับ โดยพิกัด 84 หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 7.21 ส่วนพิกัด 85 และ 71 การนำเข้าหดตัวร้อยละ 4.85 และ 20.33 ตามลำดับ

ภาพที่ 2.6 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้า จำแนกตามสินค้า พักด 2 หลัก ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

2.2.3 สถานการณ์การค้าของ MSME กับกลุ่มประเทศอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย บรูไน กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม ตั้งแต่ปี 2559 มีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน ในตลาดโลก เนื่องจากส่งเสริมให้เกิดการเปิดเสรีการค้าเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตระหว่างประเทศสมาชิกที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน รวมถึงความร่วมมือในด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน เพื่อลดอุปสรรคทางการค้า การลงทุนให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการครองชีพ และความกินดีอยู่ดีของประชาชนภายในประเทศสมาชิก

• มูลค่าการค้า

ในปี 2562 ประเทศไทยส่งออกในกลุ่มประเทศอาเซียนรวม 1,948,149.88 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 11.39 จากปี 2561 สำหรับการส่งออกของ MSME มีมูลค่า 306,662.40 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 2.12 เมื่อเทียบกับปี 2561 เมื่อแยกประเทศอาเซียนเป็นกลุ่ม CLMV ซึ่งประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม พบว่า MSME ไทยมีมูลค่าการส่งออก 164,409.75 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.61 ของการส่งออกทั้งหมดของ MSME และหดตัวลงร้อยละ 0.36 เมื่อเทียบกับปี 2561 ขณะที่กลุ่มอาเซียน 5 ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ พบว่า MSME ไทยมีมูลค่าการส่งออก 142,252.66 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 46.39 ของการส่งออกทั้งหมดของ MSME และหดตัวลงร้อยละ 4.07

ในภาพรวม ตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยในกลุ่มอาเซียน คือ เวียดนาม มาเลเซีย และสิงคโปร์ สำหรับ MSME ตลาดที่ MSME ไทยส่งออกไปในสัดส่วนสูงที่สุด คือ อินโดนีเซีย มีมูลค่าประมาณ 57,090.00 ล้านบาท หรือมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 18.62 ของมูลค่าการส่งออกของ MSME ไปอาเซียนทั้งหมด โดยมีมูลค่าหดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 0.86 รองลงมาคือ เวียดนาม และมาเลเซีย มีสัดส่วนการค้ำร้อยละ 18.27 และ 15.13 ตามลำดับ โดยในปี 2561 การส่งออกขยายตัวร้อยละ 2.80 และ 1.85 ตามลำดับ

ด้านการนำเข้า ไทยมีการนำเข้าสินค้าจากกลุ่มประเทศอาเซียนรวม 1,414,022.65 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 3.79 ส่วนการนำเข้าของ MSME มีมูลค่ารวม 181,169.16 ขยายตัวจากปีก่อนหน้าร้อยละ 7.75 เมื่อแยกประเทศอาเซียนเป็นกลุ่ม CLMV ซึ่งประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมา และเวียดนาม พบว่า MSME ไทยมีมูลค่าการนำเข้า 65,671.87 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.25 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME และขยายตัวร้อยละ 21.34 เมื่อเทียบกับปี 2561 ขณะที่กลุ่มอาเซียน 5 ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ พบว่า MSME ไทยมีมูลค่าการนำเข้า 115,497.30 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 63.75 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME และขยายตัวร้อยละ 1.30

แหล่งนำเข้าสูงสุดในกลุ่มประเทศอาเซียน คือ มาเลเซีย สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย สำหรับ MSME ไทย ประเทศที่นำเข้ามีสัดส่วนสูงที่สุด คือ มาเลเซีย มีมูลค่าประมาณ 54,481.09 ล้านบาท หรือมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 30.07 ของมูลค่าการนำเข้าของ MSME ไปอาเซียนทั้งหมด โดยมีมูลค่าหดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 4.02 รองลงมาคือ เวียดนาม และอินโดนีเซีย มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 17.96 และ 13.81 ตามลำดับ โดยในปี 2562 เวียดนามมีการนำเข้าขยายตัว ร้อยละ 0.74 และ อินโดนีเซีย หดตัวร้อยละ 6.27 ตามลำดับ

สำหรับภาพรวมการค้าของไทยในกลุ่มประเทศอาเซียน พบว่าในปี 2562 มีมูลค่าการค้าลดลงจากปี 2561 และไทยมีการเกินดุลการค้าในตลาดอาเซียนมาตลอด 3 ปี

ตารางที่ 2.2 มูลค่าการค้าไทยในอาเซียน แยกตามรายประเทศ

หน่วย : ล้านบาท

Us=เทศ	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การส่งออก (มูลค่า : ล้านบาท)										
BRUNEI DARUSSALAM	389.55	2,755.45	644.22	3,381.53	396.69	3,604.98	0.13	0.19	-38.42	6.61
CAMBODIA	26,840.49	179,082.76	32,590.47	244,618.48	38,959.52	220,974.88	12.70	11.34	19.54	-9.67
INDONESIA	48,105.20	299,494.49	57,585.54	328,290.44	57,090.00	281,752.06	18.62	14.46	-0.86	-14.18
LAO REPUBLIC	32,749.00	133,694.53	31,559.68	132,097.41	30,585.24	119,131.97	9.97	6.12	-3.09	-9.82
MALAYSIA	41,100.22	349,848.66	45,544.64	373,609.27	46,385.34	324,063.70	15.13	16.63	1.85	-13.26
MYANMAR	42,764.38	146,142.30	46,359.03	148,185.57	38,840.82	135,180.95	12.67	6.94	-16.22	-8.78
PHILIPPINES	12,340.54	234,963.36	22,024.99	253,722.54	17,384.53	214,300.95	5.67	11.00	-21.07	-15.54
SINGAPORE	22,344.19	281,120.80	22,492.99	298,484.86	20,996.11	273,912.89	6.85	14.06	-6.65	-8.23
VIETNAM	57,580.97	391,210.85	54,496.89	416,158.64	56,024.17	375,227.49	18.27	19.26	2.80	-9.84
กลุ่ม CLMV	159,934.85	850,130.43	165,006.07	941,060.10	164,409.75	850,515.30	53.61	43.66	-0.36	-9.62
กลุ่มอาเซียน 5	124,279.71	1,168,182.75	148,292.38	1,257,488.66	142,252.66	1,097,634.59	46.39	56.34	-4.07	-12.71
มูลค่าการส่งออกรวม	284,214.56	2,018,313.19	313,298.45	2,198,548.75	306,662.40	1,948,149.88	100.00	100.00	-2.12	-11.39

Use เกต	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562, %)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การนำเข้า (มูลค่า : ล้านบาท)										
BRUNEI DARUSSALAM	2.84	20,031.05	92.78	27,514.36	89.26	17,420.32	0.05	1.23	-3.80	-36.69
CAMBODIA	11,389.74	30,739.48	9,545.72	24,920.74	9,603.18	71,101.80	5.30	5.03	0.60	185.31
INDONESIA	21,293.23	250,359.61	26,701.61	258,220.32	25,027.03	227,232.10	13.81	16.07	-6.27	-12.00
LAO REPUBLIC	5,118.61	75,868.87	5,125.45	84,869.74	13,756.25	79,718.99	7.59	5.64	168.39	-6.07
MALAYSIA	47,488.44	397,025.80	56,765.69	429,690.88	54,481.09	404,443.92	30.07	28.60	-4.02	-5.88
MYANMAR	4,333.69	84,348.96	6,993.92	97,953.32	9,778.97	101,914.97	5.40	7.21	39.82	4.04
PHILIPPINES	9,028.06	110,718.65	9,470.35	111,671.00	12,071.26	101,218.92	6.66	7.16	27.46	-9.36
SINGAPORE	21,748.28	270,685.93	20,982.76	249,768.19	23,828.65	239,535.21	13.15	16.94	13.56	-4.10
VIETNAM	20,682.63	169,638.91	32,455.53	185,139.01	32,533.47	171,436.43	17.96	12.12	0.24	-7.40
กลุ่ม CLMV	41,524.68	360,596.22	54,120.62	392,882.81	65,671.87	424,172.19	36.25	30.00	21.34	7.96
กลุ่มอาเซียน 5	99,560.86	1,048,821.03	114,013.18	1,076,864.76	115,497.30	989,850.46	63.75	70.00	1.30	-8.08
มูลค่าการนำเข้ารวม	141,085.54	1,409,417.25	168,133.81	1,469,747.56	181,169.16	1,414,022.65	100.00	100.00	7.75	-3.79
ตุลการค้าอาเซียน	143,129.02	608,895.93	145,164.65	728,801.19	125,493.24	534,127.23			-13.55	-26.71

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

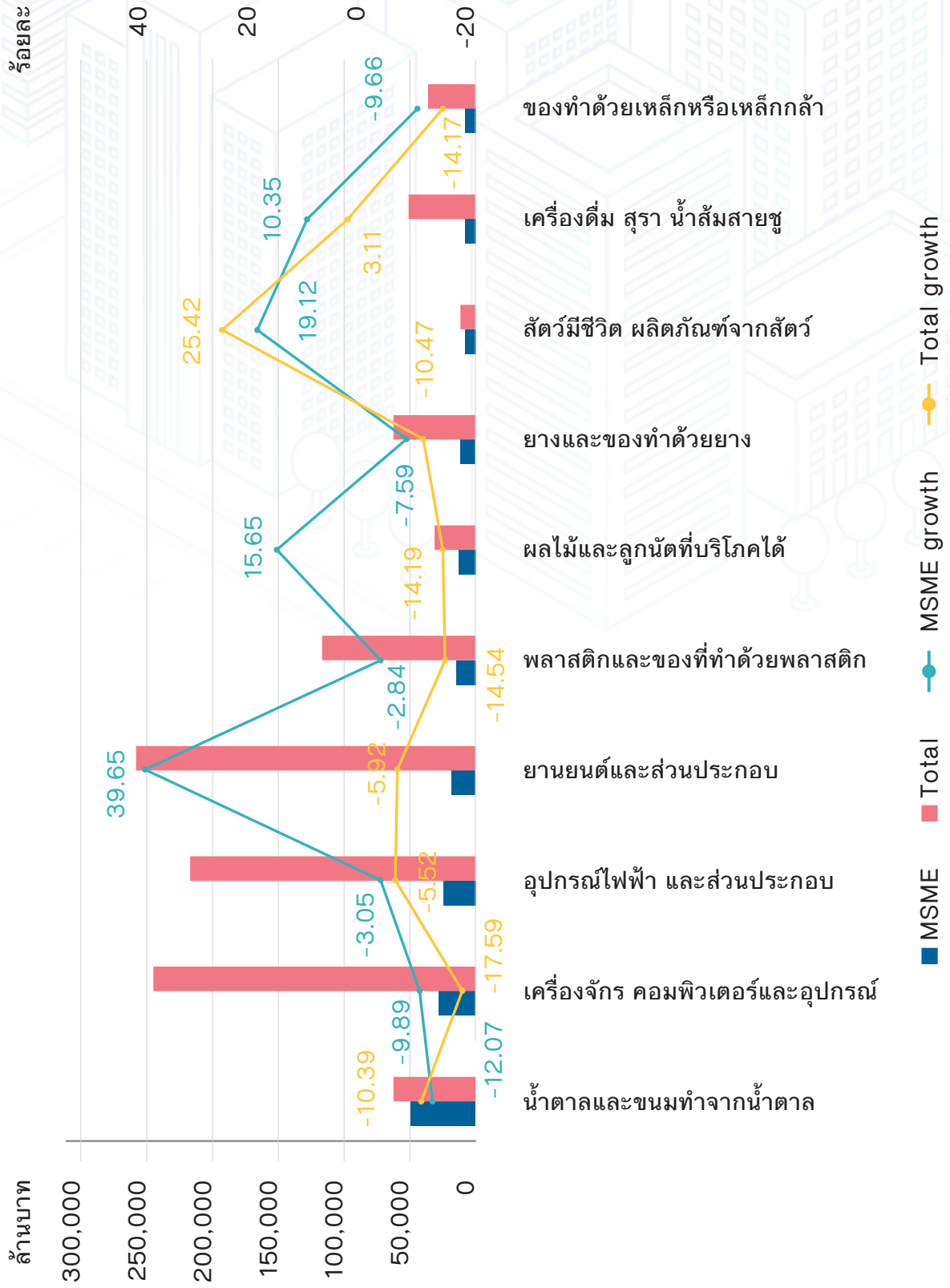
• รายการสินค้า

สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปในกลุ่มประเทศอาเซียนในสัดส่วนมูลค่าสูงที่สุดคือ สินค้าในกลุ่มพิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ แต่สำหรับ MSME นั้น กลุ่มสินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกมากที่สุดคือ พิกัด 17 น้ำตาลและขนมที่ทำจากน้ำตาล พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 16.06, 9.08 และ 8.05 ตามลำดับ โดยหดตัวร้อยละ 12.07, 9.89 และ 3.05 ตามลำดับ

หากเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกปี 2562 กับปีก่อนหน้า จะเห็นว่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ที่ส่งออกในตลาดอาเซียนที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ สินค้าพิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ ขยายตัวร้อยละ 39.65 พิกัด 01 สัตว์มีชีวิต และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 19.12 พิกัด 08 ผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้ ขยายตัวร้อยละ 15.65 และพิกัด 22 เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู ขยายตัวร้อยละ 10.35 สำหรับสินค้าที่หดตัว ได้แก่ พิกัด 17 น้ำตาลและขนมที่ทำจากน้ำตาล หดตัวร้อยละ 12.07 พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ หดตัวร้อยละ 9.89 พิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า หดตัวร้อยละ 9.66 พิกัด 40 ยางและของทำด้วยยาง หดตัวร้อยละ 7.59 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ ลดลงร้อยละ 3.05 และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก หดตัวร้อยละ 2.84

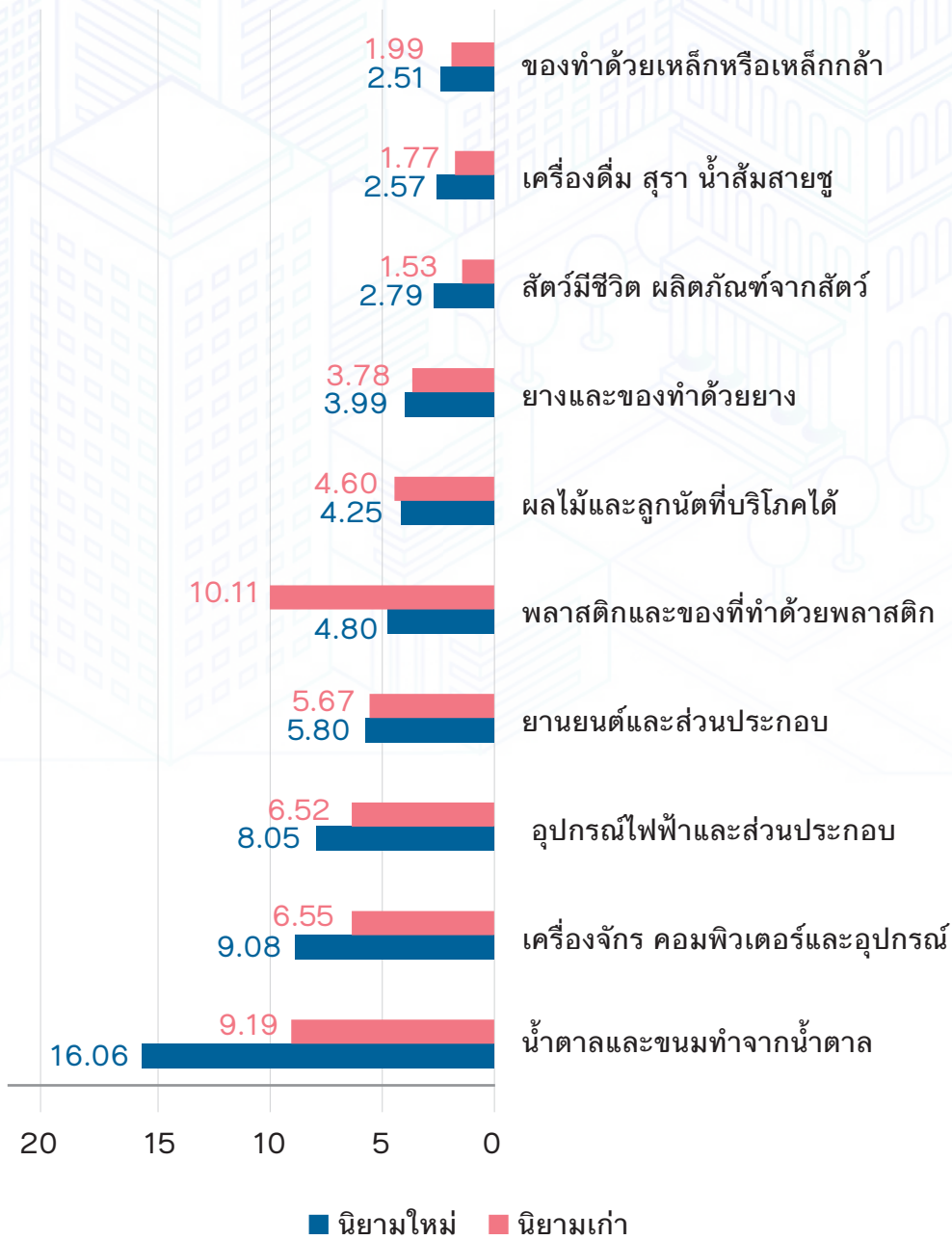
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ในตลาดอาเซียน ระหว่างนิยามใหม่และนิยามเก่า พบว่า สินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ น้ำตาลและขนมที่ทำจากน้ำตาล เครื่องจักรคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ยานยนต์และส่วนประกอบ ยางและของทำด้วยยาง สัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู และของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า สำหรับสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกลดลง ตามนิยามใหม่ ได้แก่ พลาสติกและของทำด้วยพลาสติก และผลไม้และลูกไม้ที่บริโภคได้

ภาพที่ 2.7 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าในตลาดอาเซียน จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.8 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้าส่งออกในตลาดอาเซียน ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

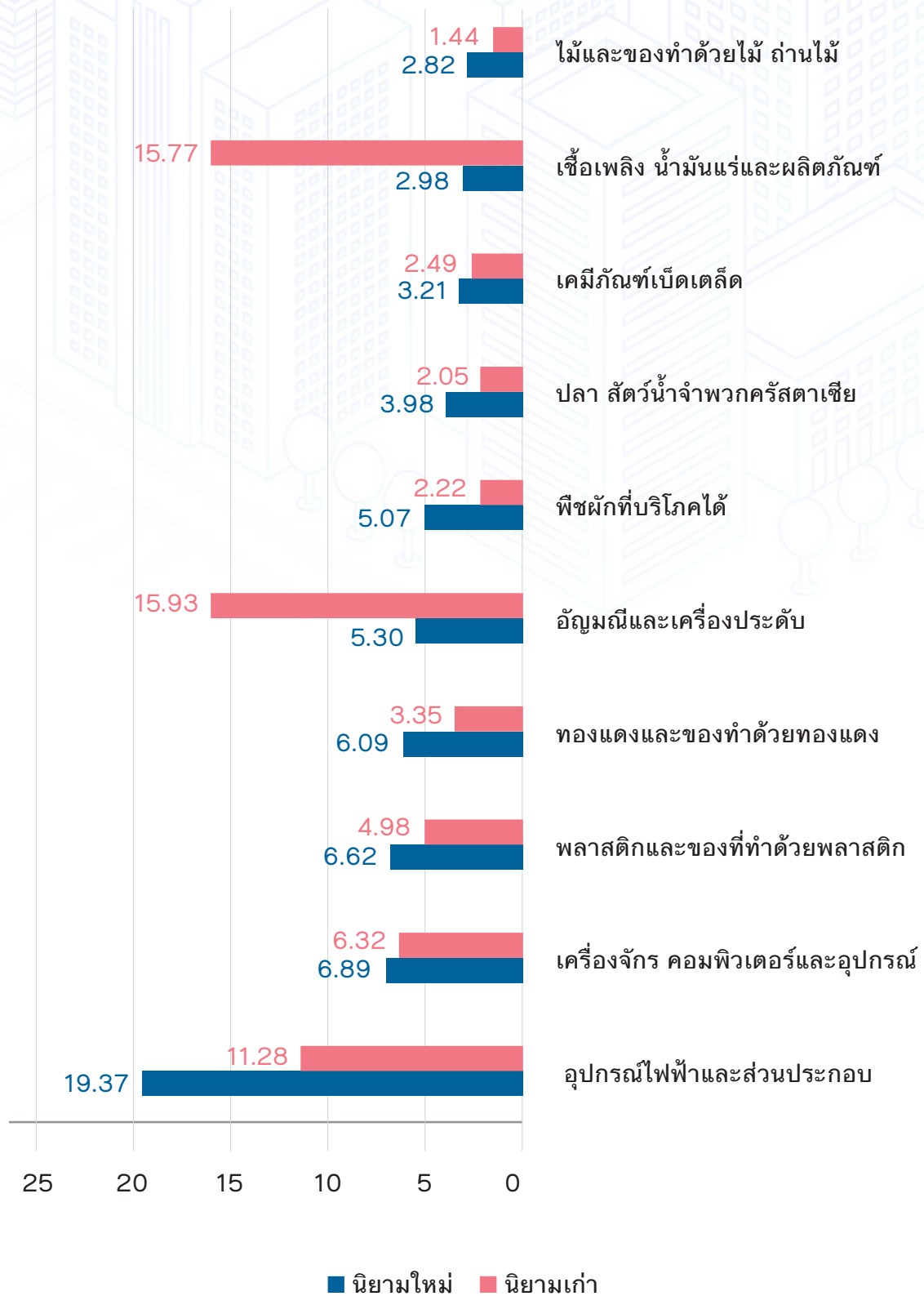
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ด้านการนำเข้า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสูงสุดจากกลุ่มประเทศอาเซียน คือ สินค้าในกลุ่มพิกัด 27 เชื้อเพลิง น้ำมันและผลิตภัณฑ์ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ สำหรับ MSME สินค้าที่มีการนำเข้าสูงสุด ได้แก่ พิกัด 85 พิกัด 84 และพิกัด 39 พลาสติก และของที่ทำด้วยพลาสติก ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 19.37, 6.89 และ 6.62 โดยพิกัด 85 ขยายตัวร้อยละ 1.46 พิกัด 84 หดตัวร้อยละ 26.61 และพิกัด 39 หดตัวร้อยละ 1.76

สินค้า 10 อันดับแรกที่ MSME มีการนำเข้าสูงสุดในปี 2562 พบว่าสินค้าที่มีการนำเข้าเพิ่มสูงสุด คือ สินค้าพิกัด 74 ทองแดงและของทำด้วยทองแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 132.11 พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.32 พิกัด 38 เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.85 พิกัด 03 ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชียน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.79 พิกัด 07 พืชผักที่บริโภคได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.15 และพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.46 ส่วนสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าลดลง ได้แก่ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ หดตัวร้อยละ 26.61 พิกัด 27 เชื้อเพลิง น้ำมันแร่และผลิตภัณฑ์ หดตัวร้อยละ 16.97 พิกัด 44 ไม้และของทำด้วยไม้ หดตัวร้อยละ 14.33 และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก หดตัว ร้อยละ 1.76

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME ในตลาดอาเซียน ระหว่างนิยามใหม่ และนิยามเก่า พบว่า สินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องจักรคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ทองแดงและของทำด้วยทองแดง พืชผักที่บริโภคได้ ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสเตเชียน เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด และไม้และผลิตภัณฑ์ สำหรับสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการนำเข้าลดลง ตามนิยามใหม่ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ และเชื้อเพลิง น้ำมันและผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 2.10 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้านำเข้าในตลาดอาเซียน ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

ที่มา: กรมศุลกากร
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

• สถานการณ์การค้าชายแดน

สถานการณ์การค้าชายแดนของ MSME ในปี 2562 พบว่า ประเทศที่มีมูลค่าการส่งออกผ่านชายแดนสูงสุด คือ ลาว 57,452.25 ล้านบาท ตามมาด้วยมาเลเซีย 39,119.09 ล้านบาท กัมพูชา 29,663.58 และเมียนมา 28,956.90 ล้านบาท โดยกัมพูชาเป็นประเทศที่มีการส่งออกชายแดนขยายตัวสูงสุด ร้อยละ 25.57 ตามมาด้วย เมียนมา ขยายตัวร้อยละ 5.46 และลาว ขยายตัวร้อยละ 5.06 ขณะที่มาเลเซียมีการส่งออกผ่านชายแดน หดตัวร้อยละ 0.86

ด้านการนำเข้า พบว่า การค้าชายแดนของ MSME ในปี 2562 ประเทศที่มีมูลค่าการนำเข้าผ่านชายแดนสูงสุด คือ ลาว 35,003.02 ล้านบาท ตามมาด้วยมาเลเซีย 31,902.59 ล้านบาท เมียนมา 10,242.95 ล้านบาท และกัมพูชา 9,511.86 ล้านบาท โดยเมียนมาเป็นประเทศที่มีการนำเข้าชายแดนขยายตัวสูงสุด ร้อยละ 64.88 ตามมาด้วย ลาว ขยายตัวร้อยละ 32.00 และกัมพูชา ขยายตัวร้อยละ 0.04 ขณะที่มาเลเซียมีการนำเข้าผ่านชายแดน หดตัวร้อยละ 15.41

สถานการณ์การค้าชายแดนของ MSME ในปี 2562 พบว่า MSME เกินดุลการค้าในทุกประเทศ ขณะที่ภาพรวมของประเทศ มีกัมพูชา และลาว ที่ไทยมีการค้าชายแดนเกินดุล ขณะที่เมียนมา และมาเลเซีย ไทยขาดดุลการค้าชายแดน

เมื่อพิจารณามูลค่าการค้าชายแดน แยกตามด้านการค้าของไทย พบว่า

- การค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา ด้านที่ MSME มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ จ.สระแก้ว มีมูลค่าการส่งออก 15,950.59 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 53.77 ของการส่งออกของ MSME และมีการขยายตัวร้อยละ 18.85 ขณะที่มูลค่าการนำเข้า 5,207.73 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 54.75 ของการนำเข้าของ MSME และมีการขยายตัวร้อยละ 14.36
- การค้าชายแดนระหว่างไทยกับลาว ด้านที่ MSME มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ จ.นครพนม มีมูลค่าการส่งออก 21,124.89 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.77 ของการส่งออกของ MSME และมีการขยายตัวร้อยละ 100.61 ตามมาด้วย จ.มุกดาหาร มีมูลค่าการส่งออก 14,054.25 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.46 ของการส่งออกของ MSME และหดตัวลงร้อยละ 22.71 ขณะที่ด้านที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด คือ จ.มุกดาหาร 23,324.33 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.64 ของการนำเข้าของ MSME และมีการขยายตัวร้อยละ 37.46
- การค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมา ด้านที่ MSME มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ จ.ตาก มีมูลค่าการส่งออก 17,438.23 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60.22 ของการส่งออกของ MSME และมีการขยายตัวร้อยละ 6.55 ขณะที่มูลค่าการนำเข้า 5,819.73 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 56.82 ของการนำเข้าของ MSME และมีการขยายตัวร้อยละ 90.19
- การค้าชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย ด้านที่ MSME มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด คือ จ.สงขลา มีมูลค่าการส่งออก 36,744.83 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 93.93 ของการส่งออกของ MSME และหดตัวลงร้อยละ 3.69 ขณะที่มูลค่าการนำเข้า 29,884.16 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 96.67 ของการนำเข้าของ MSME หดตัวลงร้อยละ 15.17

ตารางที่ 2.3 การค้าขายแดนปี 2560-2562

หน่วย : ล้านบาท

ประเทศ/ ด้านการค้า	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การส่งออก										
กัมพูชา	15,744.60	88,041.76	23,623.26	110,294.42	29,663.58	129,631.54	100.00	100.00	25.57	17.53
จีนพริ	2,910.69	11,613.57	2,901.71	11,016.54	4,871.64	14,419.15	16.42	11.12	67.89	30.89
ตราด	3,843.55	14,956.92	5,532.11	18,140.37	6,098.36	19,617.52	20.56	15.13	10.24	8.14
ศรีสะเกษ	309.70	487.02	359.65	609.45	333.91	631.52	1.13	0.49	-7.16	3.62
สระแก้ว	8,346.71	60,125.26	13,420.47	77,176.77	15,950.59	89,229.53	53.77	68.83	18.85	15.62
สุรินทร์	331.94	850.54	1,406.40	3,348.38	2,409.08	5,733.82	8.12	4.42	71.29	71.24
อุบลราชธานี	2.00	8.46	2.91	2.91					-100.00	-100.00
ลาว	58,499.94	274,403.16	54,682.93	266,433.19	57,452.25	268,494.62	100.00	100.00	5.06	0.77
เชียงใหม่	10,624.95	16,959.13	9,192.01	16,756.06	6,545.26	10,817.08	11.39	4.03	-28.79	-35.44
เลย	845.20	4,959.21	706.23	5,163.33	849.03	5,060.43	1.48	1.88	20.22	-1.99
นครพนม	13,080.48	55,978.25	10,530.45	52,203.95	21,124.89	64,398.92	36.77	23.99	100.61	23.36
น่าน	1,174.71	4,223.44	1,459.68	5,066.16	1,126.87	3,831.59	1.96	1.43	-22.80	-24.37
บึงกาฬ	687.92	4,167.98	292.68	4,510.97	175.00	2,430.84	0.30	0.91	-40.21	-46.11
มุกดาหาร	18,191.42	123,133.26	18,183.74	117,218.51	14,054.28	119,033.65	24.46	44.33	-22.71	1.55
หนองคาย	9,735.26	51,975.51	10,956.85	51,868.61	10,145.62	49,723.34	17.66	18.52	-7.40	-4.14

ประเทศ/ ด้านการค้า	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
	อำนาจเจริญ	0.26	46.62	1.60	36.73	0.45	35.40	0.00	0.01	-71.67
อุดรดิตต์	172.15	822.63	116.75	695.40	256.30	1,110.41	0.45	0.41	119.52	59.68
อุบลราชธานี	3,987.59	12,137.14	3,242.94	12,913.47	3,174.56	12,052.96	5.53	4.49	-2.11	-6.66
เมียนมา	29,028.18	90,166.36	27,456.51	85,788.42	28,956.90	85,541.98	100.00	100.00	5.46	-0.29
เชียงใหม่	4,266.59	8,103.78	4,882.59	10,222.74	5,316.93	11,685.35	18.36	13.66	8.90	14.31
แม่ฮ่องสอน	111.07	638.57	491.99	874.01	336.18	604.74	1.16	0.71	-31.67	-30.81
กาญจนบุรี	92.05	389.89	291.13	369.26	278.32	373.93	0.96	0.44	-4.40	1.26
ตาก	18,894.75	59,212.22	16,366.60	56,185.16	17,438.23	56,579.48	60.22	66.14	6.55	0.70
ประจวบคีรีขันธ์	68.96	1,321.49	77.75	1,237.39	101.42	702.51	0.35	0.82	30.44	-43.23
ระนอง	5,594.76	20,500.41	5,346.45	16,899.86	5,485.83	15,595.97	18.94	18.23	2.61	-7.72
มาเลเซีย	47,363.83	311,922.96	39,458.53	289,847.17	39,119.09	251,896.74	100.00	100.00	-0.86	-13.09
นราธิวาส	849.82	1,127.46	846.50	1,057.70	1,954.64	2,238.04	5.00	0.89	130.91	111.59
ยะลา	255.04	4,053.23	400.83	3,462.77	395.84	2,912.48	1.01	1.16	-1.25	-15.89
สงขลา	46,174.75	306,201.91	38,152.53	284,936.39	36,744.83	246,616.57	93.93	97.90	-3.69	-13.45
สตูล	84.22	540.36	58.67	390.32	23.78	129.64	0.06	0.05	-59.46	-66.79

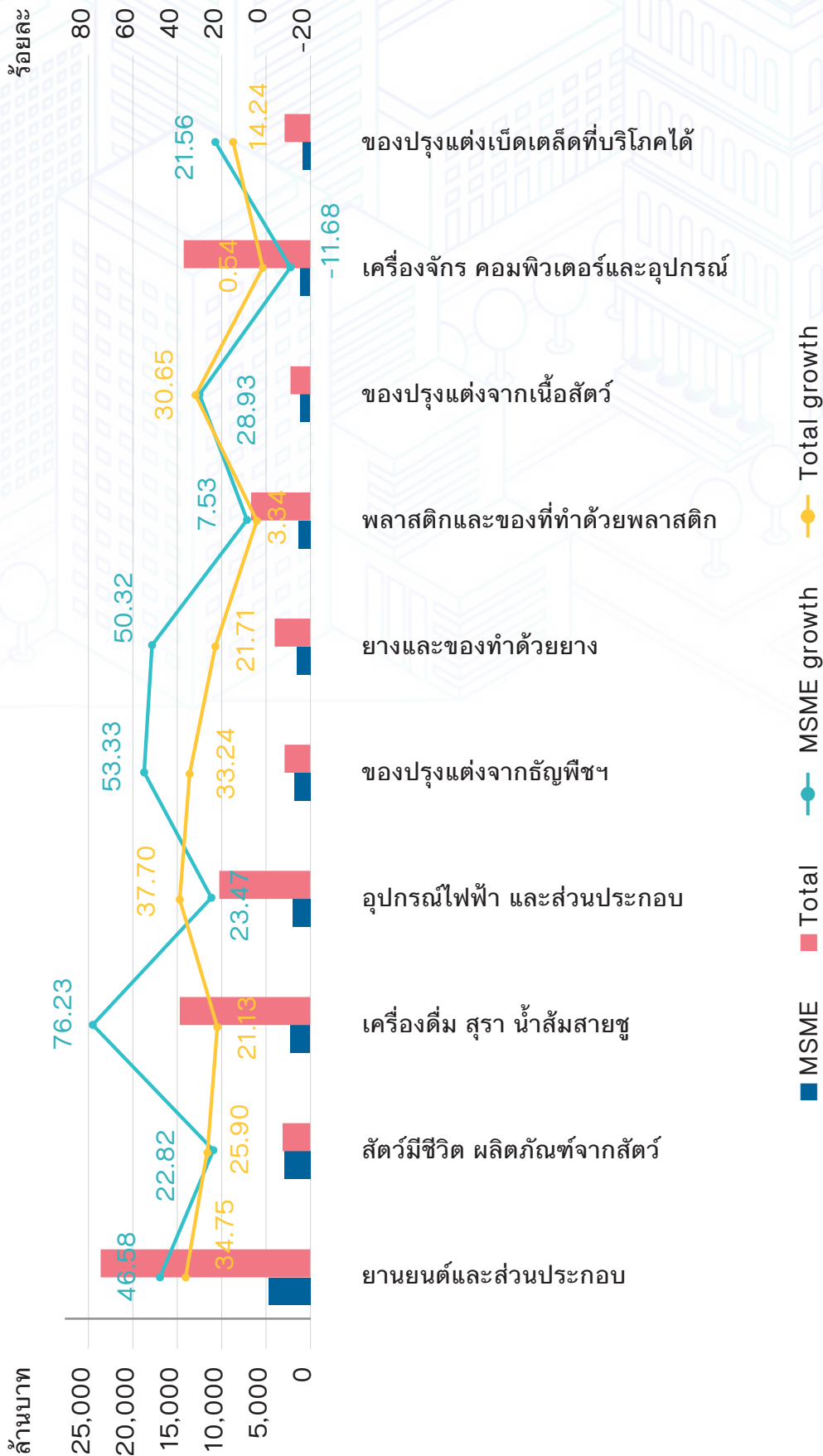
ประเทศ/ ด้านการค้า	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การนำเข้า										
กัมพูชา	11,389.14	26,140.43	9,515.84	25,747.97	9,511.86	24,776.65	100.00	100.00	0.04	-3.77
จีนไทเป	856.84	1,244.17	1,061.20	1,332.97	1,267.51	1,361.90	13.33	5.50	19.44	2.17
ตราด	137.45	4,989.20	377.83	5,657.97	387.37	5,215.19	4.07	21.05	2.52	-7.83
ศรีสะเกษ	349.74	355.65	205.39	225.81	233.21	245.54	2.45	0.99	13.55	8.74
สระแก้ว	8,234.97	17,406.89	6,081.06	16,561.05	5,207.73	15,445.67	54.75	62.34	14.36	-6.73
สุรินทร์	1,810.15	2,144.53	1,790.36	1,970.18	2,416.04	2,508.35	25.40	10.12	34.95	27.32
ลาว	30,451.11	154,988.58	26,517.24	180,547.74	35,003.02	173,757.11	100.00	100.00	32.00	-3.76
เชียงราย	5,454.15	7,631.72	4,567.81	7,035.37	5,798.25	8,066.43	16.56	4.64	26.94	14.66
เลย	885.26	1,283.01	669.59	1,391.64	668.01	4,389.39	1.91	2.53	-0.24	215.41
นครพนม	1,671.77	24,358.24	555.87	33,311.77	1,149.49	18,082.33	3.28	10.41	106.79	-45.72
น่าน	39.54	21,159.85	121.06	24,373.18	99.77	22,964.25	0.29	13.22	17.59	-5.78
บึงกาฬ	144.33	451.13	135.00	593.06	117.58	475.55	0.34	0.27	-12.90	-19.81
มุกดาหาร	18,803.49	86,688.14	16,967.57	99,132.14	23,324.33	105,653.82	66.64	60.81	37.46	6.58
หนองคาย	1,215.56	8,032.88	862.79	9,907.64	754.76	8,533.65	2.16	4.91	-12.52	-13.87
อุดรดิต์	1.52	16.84	2.67	10.39					-100.00	-100.00
อุบลราชธานี	2,235.50	5,366.77	2,634.87	4,792.56	3,090.84	5,591.70	8.83	3.22	17.30	16.67

ประเทศ/ ด้านการค้า	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
เมียนมา	4,784.54	110,419.39	6,212.27	133,800.01	10,242.95	131,418.18	100.00	100.00	64.88	-1.78
เวียดนาม	143.36	211.87	229.25	330.62	351.91	389.81	3.44	0.30	53.51	17.90
แอฟริกาใต้	49.10	545.61	66.76	870.32	17.22	528.16	0.17	0.40	-74.21	-39.31
เกาหลีใต้	126.13	64,039.78	247.49	75,215.66	473.59	77,763.16	4.62	59.17	91.35	3.39
ญี่ปุ่น	2,542.27	5,570.70	3,059.98	8,576.95	5,819.73	9,788.45	56.82	7.45	90.19	14.13
บราซิล	181.97	27,925.32	144.81	39,586.39	627.41	33,782.45	6.13	25.71	333.27	-14.66
จีน	1,741.70	12,126.12	2,463.98	9,220.07	2,953.10	9,166.14	28.83	6.97	19.85	-0.58
อาเซียน	34,597.28	276,388.31	37,715.59	304,889.97	31,902.59	285,544.65	100.00	100.00	-15.41	-6.35
เกาหลี	2,223.29	3,211.60	2,098.72	2,618.83	1,905.09	2,450.35	5.97	0.86	-9.23	-6.43
อินเดีย	29.33	118.17	41.18	126.69	45.94	137.65	0.14	0.05	11.55	8.65
ออสเตรเลีย	31,987.73	272,174.08	35,227.10	301,549.69	29,884.16	282,609.36	93.67	98.97	-15.17	-6.28
สหรัฐฯ	356.93	884.46	348.59	594.75	67.40	347.28	0.21	0.12	-80.66	-41.61
ตุลการการค้าชายแดน										
กัมพูชา	4,355.45	61,901.33	14,107.41	84,546.46	20,151.72	104,854.90			42.84	24.02
ลาว	28,048.83	119,414.58	28,165.69	85,885.46	22,449.23	94,737.51			-20.30	10.31
เมียนมา	24,243.64	-20,253.04	21,244.25	-48,011.58	18,713.95	-45,876.21			-11.91	4.45
อาเซียน	12,766.55	35,534.65	1,742.94	-15,042.80	7,216.49	-33,647.91			314.04	-123.68

หมายเหตุ: การประมวลผลมูลค่าการค้าชายแดนอาจมีมูลค่าสูงกว่าการค้าระหว่างประเทศได้ เนื่องจาก สทว. รวมมูลค่าการส่งออก/นำเข้า ของ 4 ประเทศที่มีชายแดนติดกับไทย ทั้งที่บริเวณภายในประเทศ และสินค้าผ่านแดนเพื่อไปยังประเทศอื่นด้วย
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

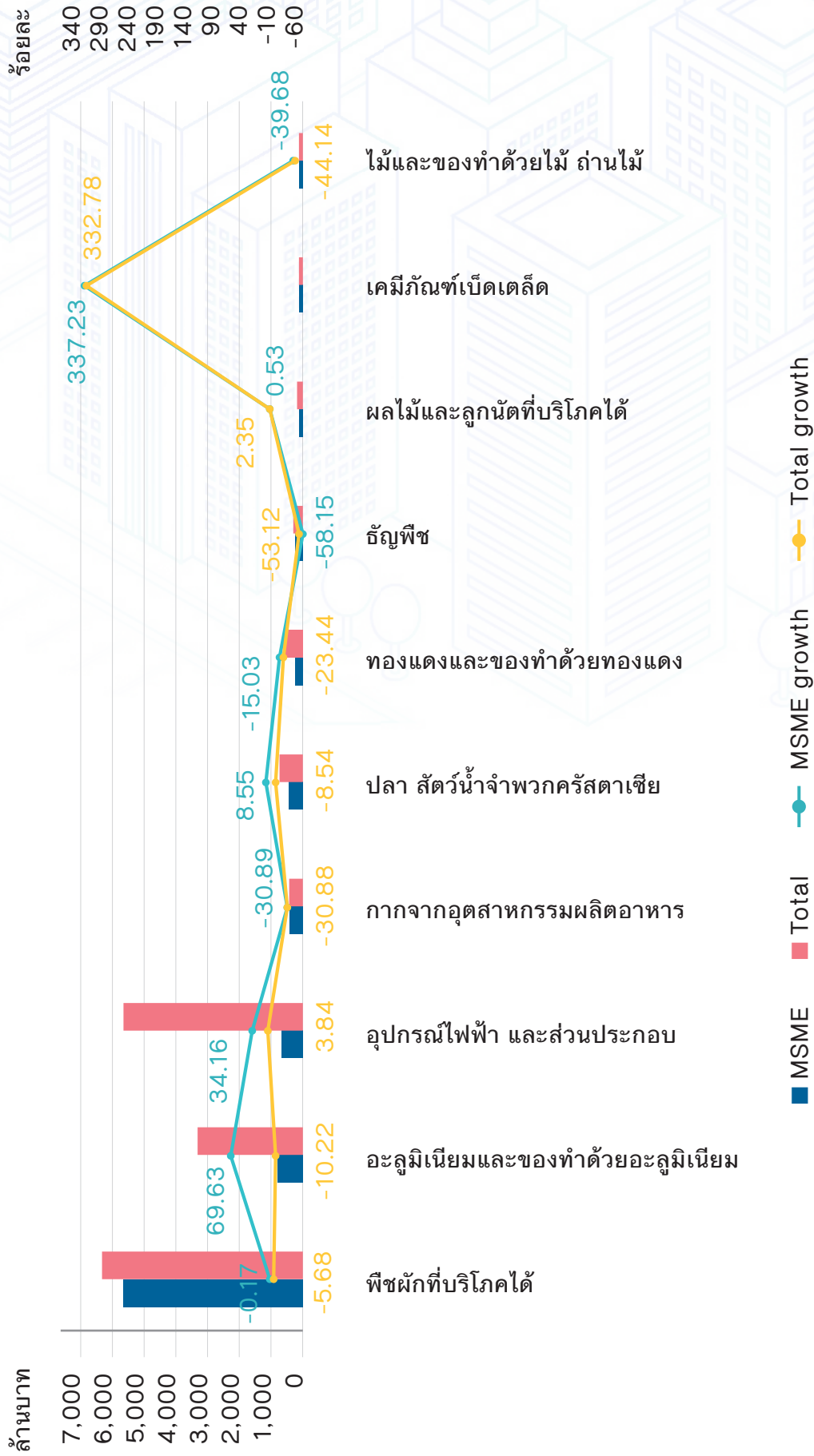
เมื่อพิจารณาสินค้าส่งออกและนำเข้า 10 อันดับแรก แยกตามประเทศ พบว่า การค้าชายแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา มูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 19,384.35 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.35 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้าส่งออกที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ ยานยนต์และส่วนประกอบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.42 ล้านบาท ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 46.58 ตามมาด้วย สัตว์มีชีวิต ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.72 ขยายตัวร้อยละ 22.82 และเครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.51 ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 76.23 สำหรับมูลค่าการนำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 8,891.11 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 93.47 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้านำเข้าที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ พืชผักที่บริโภคได้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.40 ของการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของ MSME หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 0.71 ตามมาด้วยอะลูมิเนียมและของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.53 ขยายตัวร้อยละ 69.63 และอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.33 ขยายตัวร้อยละ 34.16

ภาพที่ 2.11 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าชายแดนในกับพม่า จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

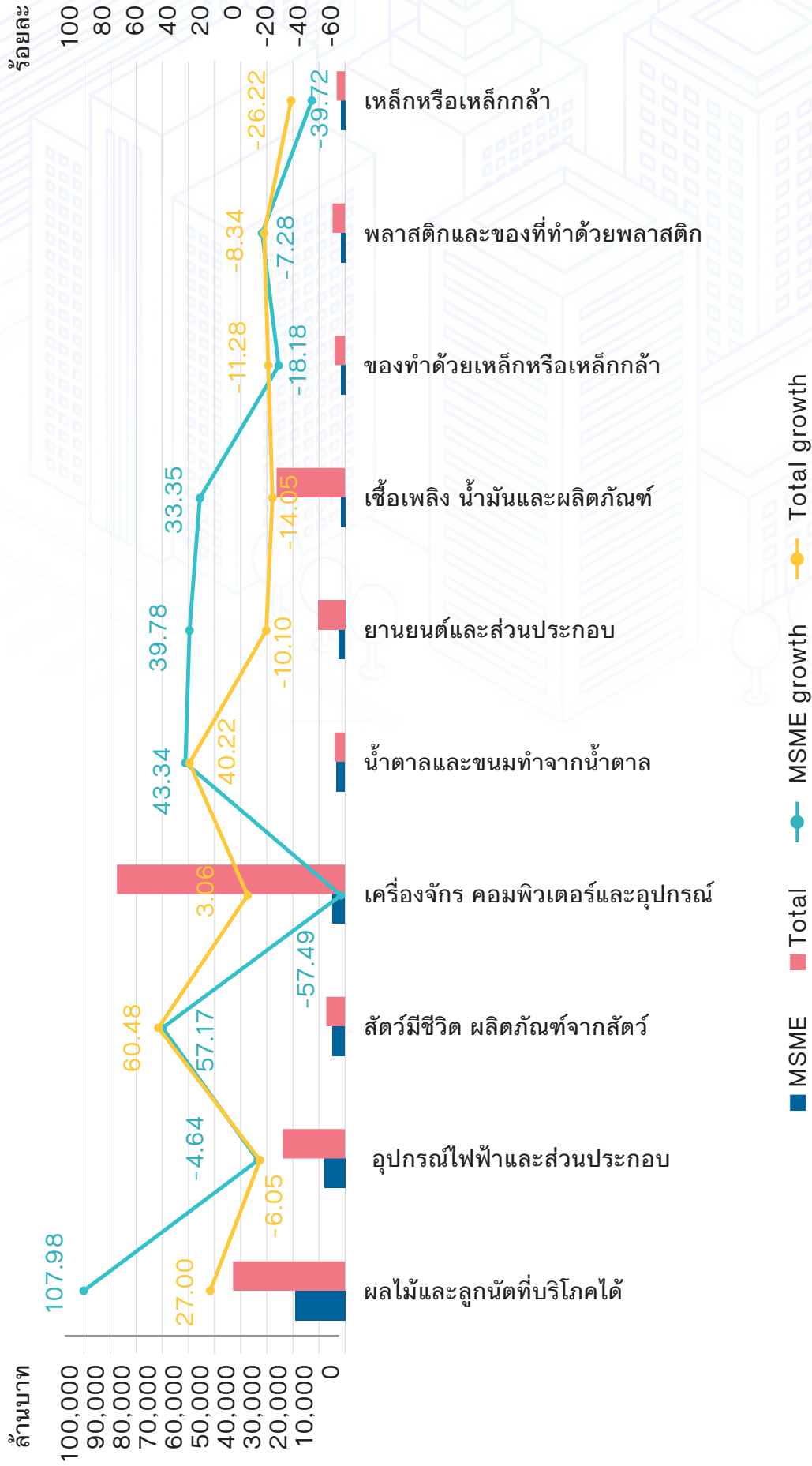
ภาพที่ 2.12 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าขายแดนไปกับพญา จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

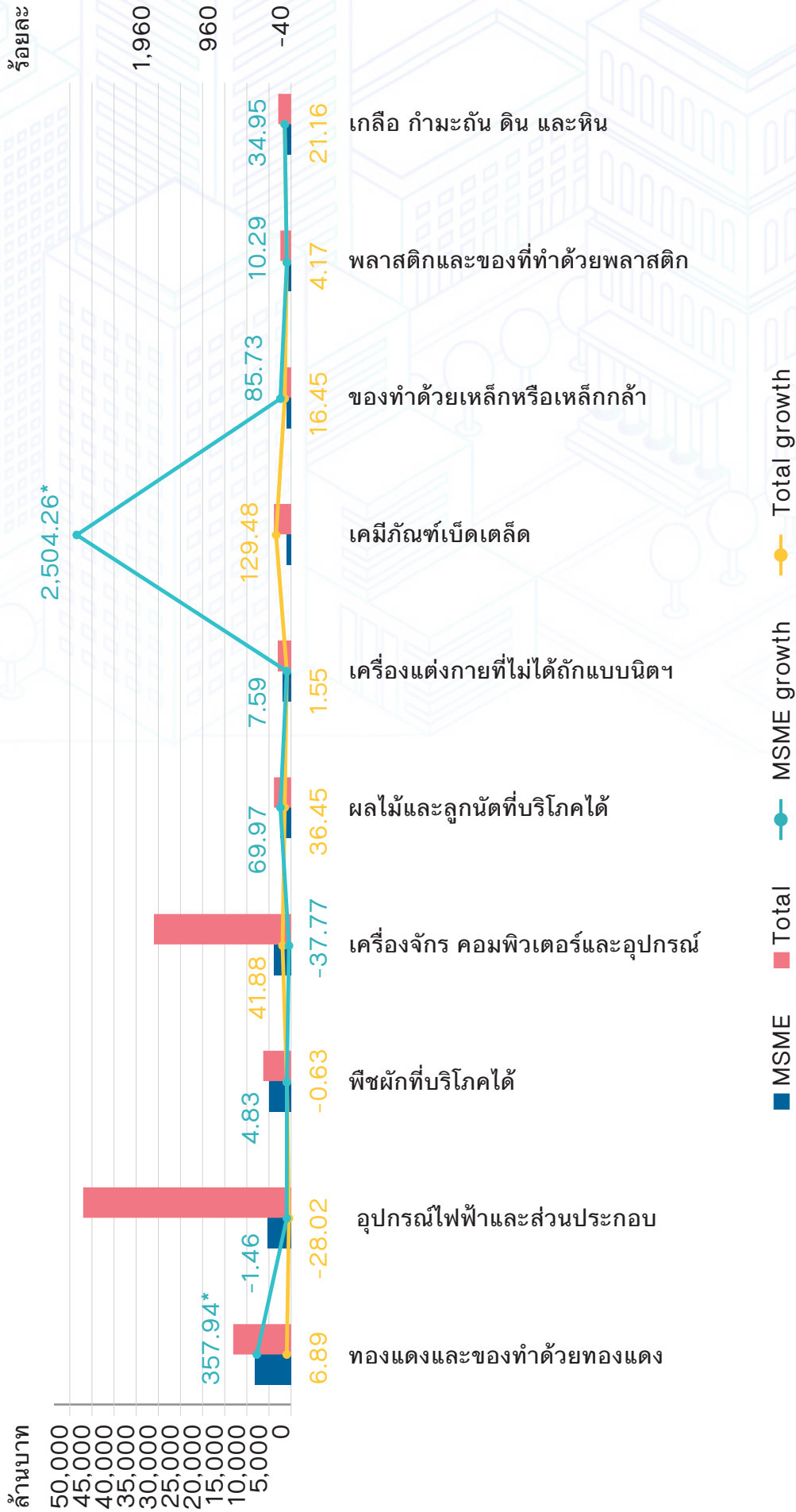
การค้าชายแดนระหว่างไทยกับลาว มูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 44,539.36 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77.52 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้าส่งออกที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 32.46 ล้านบาท ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 107.98 ตามมาด้วย อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.89 หดตัวลงร้อยละ 4.64 และสัตว์มีชีวิตและผลิตภัณฑ์จากสัตว์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.96 ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 57.17 สำหรับมูลค่าการนำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 28,440.69 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 81.25 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้านำเข้าที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ ทองแดงและของทำด้วยทองแดง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 23.12 ของการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของ MSME ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 3,579.45 ตามมาด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.98 หดตัวร้อยละ 1.46 และพืชผักที่บริโภคได้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.38 ขยายตัวร้อยละ 4.83

ภาพที่ 2.13 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าชายแดนในลาว จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

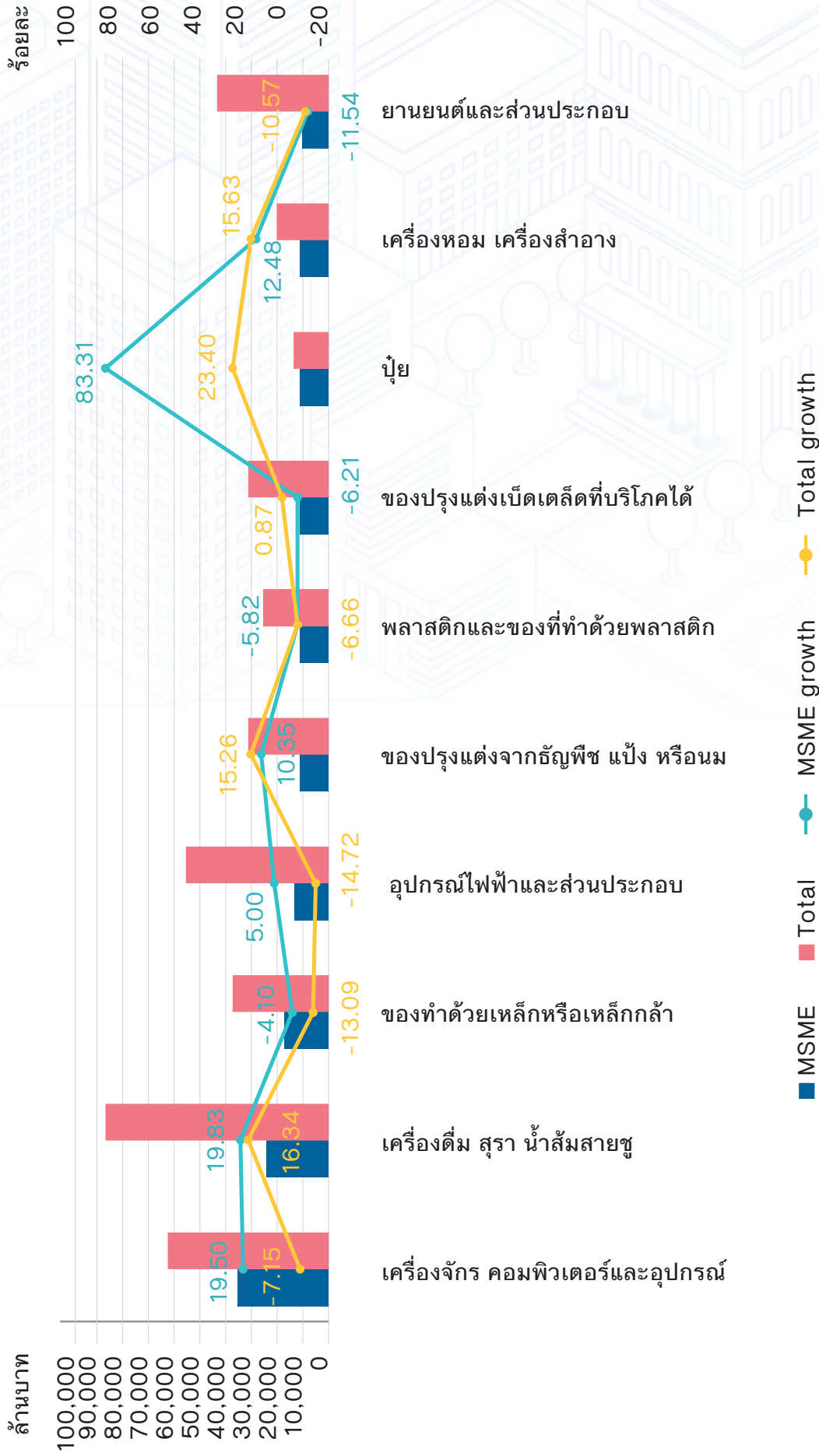
ภาพที่ 2.14 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าขายแดนในลาว จำแนกตามสินค้า ปี 2562

หมายเหตุ: MSME growth ในสินค้าทองแดงและของทำด้วยทองแดง คิดเป็นร้อยละ 3,579.45 และในสินค้าเคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด คิดเป็นร้อยละ 25,042.56
 ที่มา: กรมศุลกากร
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

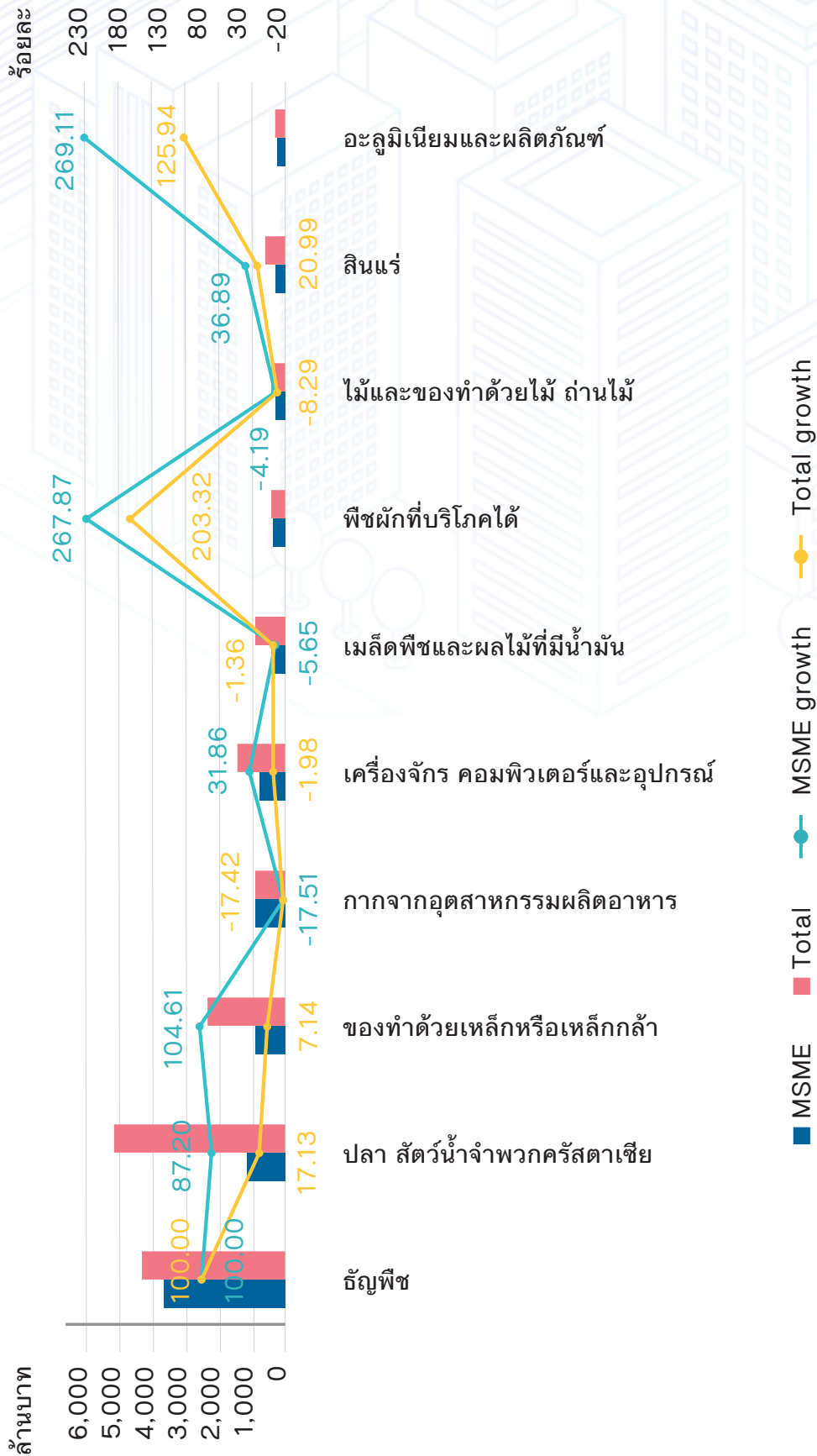
การค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมา มูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 14,709.48 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 50.80 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้าส่งออกที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.97 ล้านบาท ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19.50 ตามมาด้วย เครื่องดื่ม สุรา น้ำส้มสายชู คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.25 ขยายตัวร้อยละ 19.83 และของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.57 หดตัวลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.10 สำหรับมูลค่าการนำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 9,061.14 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 88.46 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้านำเข้าที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ ัญพิช คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35.69 ของการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของ MSME ขยายตัวจากปี 2561 ร้อยละ 100 ตามมาด้วยปลา และสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.90 ขยายตัวร้อยละ 87.20 และของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.04 ขยายตัวร้อยละ 104.61

ภาพที่ 2.15 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าชายแดนในเมียนมา จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

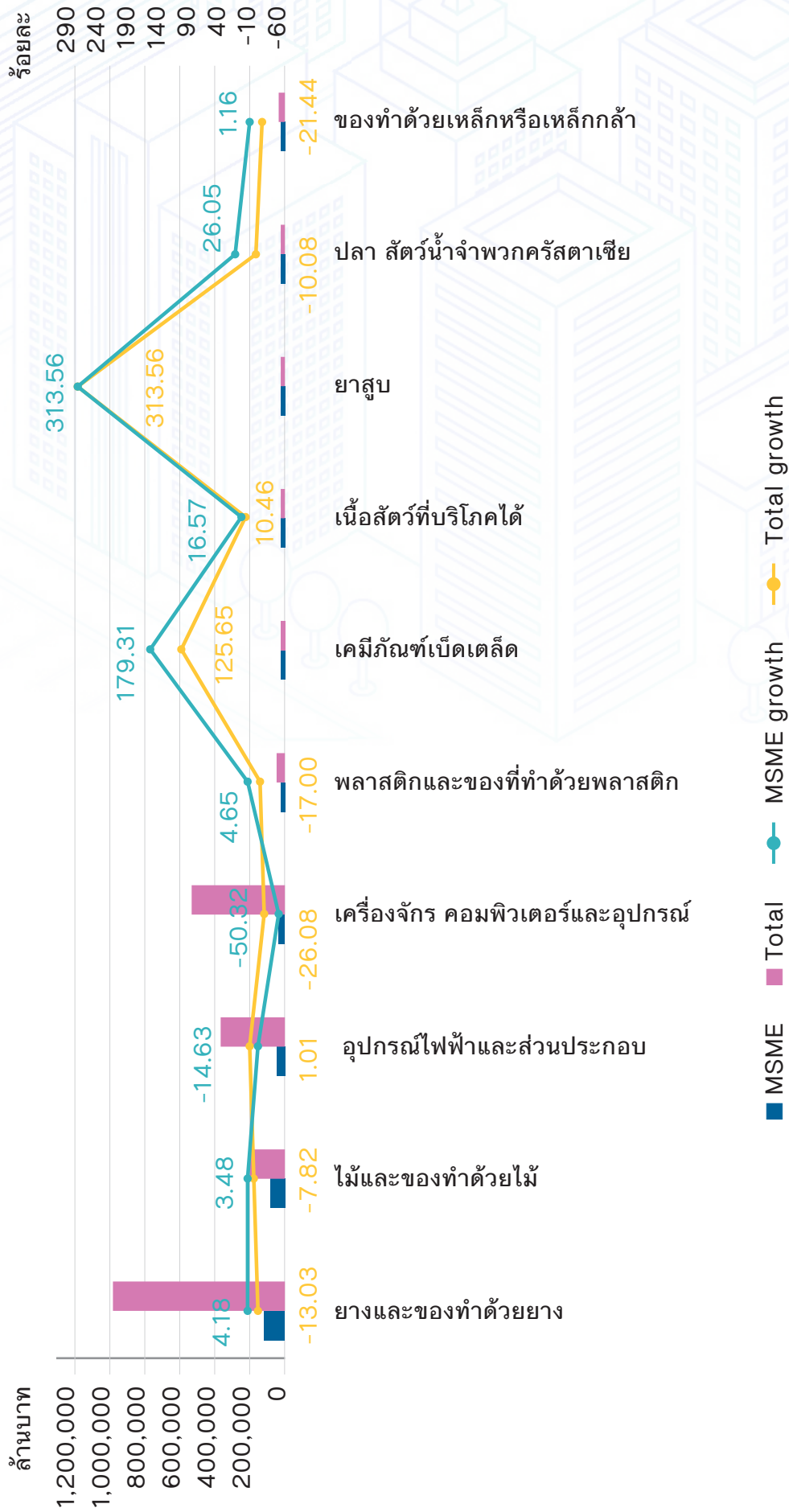
ภาพที่ 2.16 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าขายแดนในเบียมมา จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

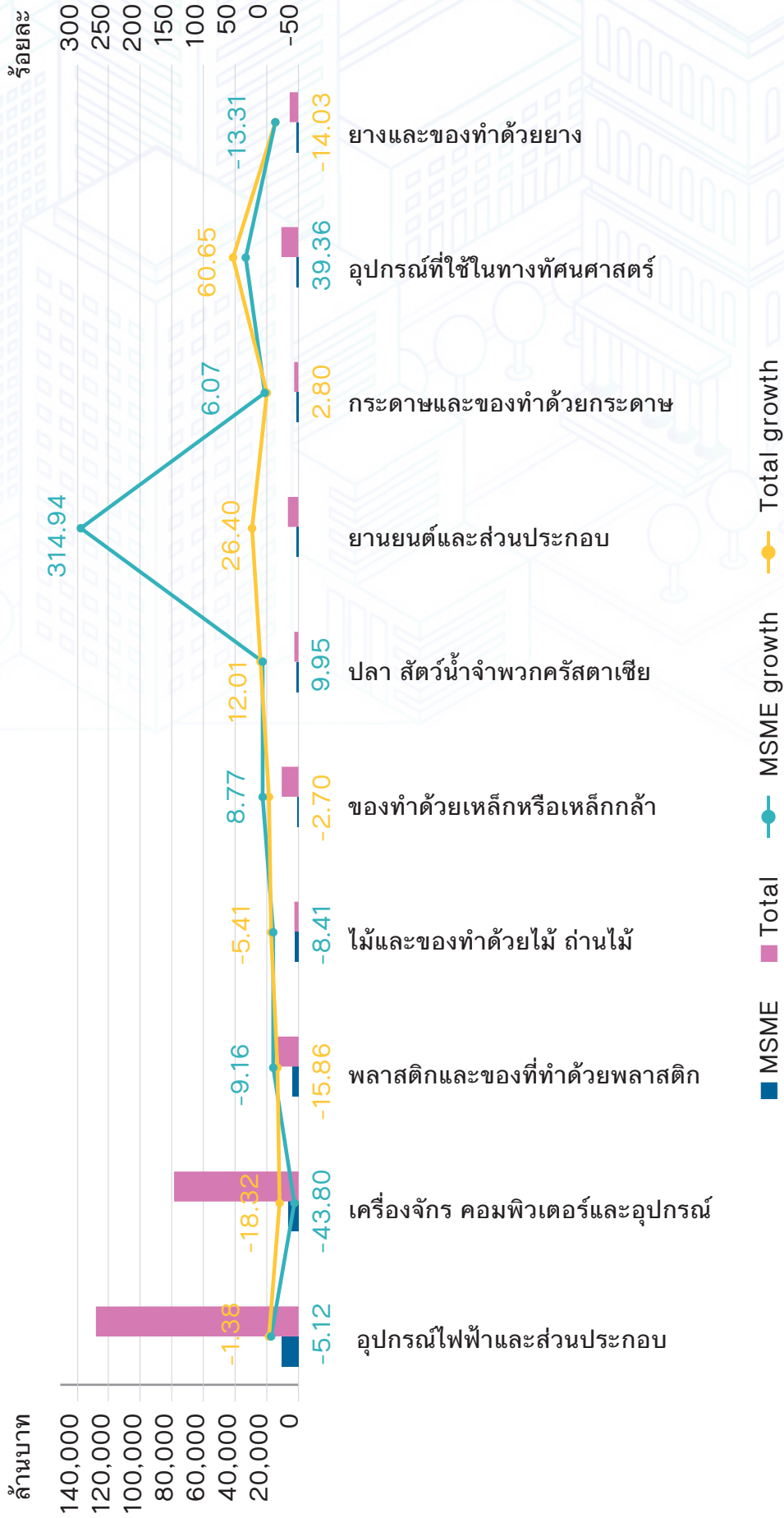
การค้าชายแดนระหว่างไทยกับมาเลเซีย มูลค่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 31,097.33 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.49 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้าส่งออกที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ ยางและของทำด้วยยาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 27.10 ล้านบาท ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดของ MSME ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 4.18 ตามมาด้วย ไม้และของทำด้วยไม้ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.30 ขยายตัวร้อยละ 3.48 และอุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.14 หดตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 14.63 สำหรับมูลค่าการนำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME มีมูลค่ารวม 26,890.80 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 84.29 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME โดยสินค้านำเข้าที่ MSME มีบทบาทสูงสุด ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.06 ของการนำเข้าสินค้าทั้งหมดของ MSME หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 5.12 ตามมาด้วยเครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 20.32 หดตัวร้อยละ 43.80 และพลาสติกและของทำด้วยพลาสติก คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.53 หดตัวร้อยละ 9.16

ภาพที่ 2.17 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าชายแดนในมาเลเซีย จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.18 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าขายแดนในมาเลเซีย จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

2.2.4 สถานการณ์การค้าของ MSME กับสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปปัจจุบันมีสมาชิกรวมทั้งสิ้น 28 ประเทศ (ข้อมูล ณ ปี 2562) อันได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย โครเอเชีย ไชปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน และสหราชอาณาจักร โดยประเทศเหล่านี้เป็นกลุ่มคู่ค้าที่สำคัญของไทยมาแต่ในอดีต และมีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกอยู่ในลำดับต้นๆ ของการส่งออกทั้งหมดของไทย

• มูลค่าการค้า

ในปี 2562 ประเทศไทยส่งออกไปสหภาพยุโรปรวม 730,821.92 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 9.02 โดยเป็นการส่งออกของ MSME รวมมูลค่า 92,074.33 หดตัวร้อยละ 0.08 โดยประเทศที่ MSME ไทยมีการส่งออกสูงสุดในกลุ่มสหภาพยุโรป 5 อันดับแรก ได้แก่ เยอรมนี สหราชอาณาจักร เบลเยียม อิตาลี และเนเธอร์แลนด์ คิดเป็นสัดส่วน 68.97 ของการส่งออกทั้งหมดของ MSME ด้านการนำเข้ามีการนำเข้าสินค้าจากสหภาพยุโรป รวม 656,464.44 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 9.19 เป็นการนำเข้าของ MSME รวม 134,288.54 ล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 5.59 โดยประเทศที่ MSME ไทยมีการนำเข้าในกลุ่มสหภาพยุโรป 5 อันดับแรก ได้แก่ เยอรมนี อิตาลี ฝรั่งเศส สหราชอาณาจักร และเบลเยียม คิดเป็นสัดส่วน 69.22 ของการนำเข้าทั้งหมดของ MSME สำหรับภาพรวมการค้าของไทยกับสหภาพยุโรปของประเทศมีการเกินดุลต่อเนื่องหลายปี แต่ MSME มีการขาดดุลการค้าตลอด 3 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2562 ประเทศไทยเกินดุลสหภาพยุโรป 74,357.48 ล้านบาท ขณะที่ MSME ขาดดุลการค้า 42,214.21 ล้านบาท

ตารางที่ 2.4 มูลค่าการค้าไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2560-2562

หน่วย : ล้านบาท

Us:ไทย	2560		2561		2562		สัดส่วนทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การส่งออก (มูลค่า : ล้านบาท)										
GERMANY	21,361.42	170,537.99	17,261.20	165,343.55	15,979.82	140,563.08	17.36	19.23	-7.42	-14.99
UNITED KINGDOM	12,777.21	138,345.12	14,508.68	130,367.51	13,386.91	119,171.12	14.54	16.31	-7.73	-8.59
BELGIUM	12,386.23	46,968.59	13,337.09	47,925.27	13,227.54	47,685.34	14.37	6.52	-0.82	-0.50
ITALY	6,760.45	55,998.02	7,863.55	53,998.21	10,955.70	54,590.86	11.90	7.47	39.32	1.10
NETHERLANDS	10,626.38	161,321.44	11,193.12	166,835.26	9,949.71	146,536.74	10.81	20.05	-11.11	-12.17
EU 23	26,778.88	233,491.41	27,987.29	238,772.25	28,574.64	222,274.79	31.03	30.41	2.10	-6.91
มูลค่าการส่งออก	90,690.58	806,662.56	92,150.92	803,242.05	92,074.33	730,821.92	100.00	100.00	-0.08	-9.02
การนำเข้า (มูลค่า : ล้านบาท)										
GERMANY	41,424.01	207,724.65	41,110.88	219,619.37	37,567.39	197,545.06	27.98	30.09	-8.62	-10.05
ITALY	18,234.41	70,738.26	20,064.87	70,355.24	24,013.45	81,417.19	17.88	12.40	19.68	15.72
FRANCE	11,118.58	118,599.47	10,305.72	122,658.53	10,863.13	95,436.37	8.09	14.54	5.41	-22.19
UNITED KINGDOM	11,067.36	99,883.58	12,151.53	96,278.19	10,298.88	75,932.45	7.67	11.57	-15.25	-21.13
BELGIUM	13,961.73	38,212.69	13,962.64	38,984.21	10,211.61	30,306.02	7.60	4.62	-26.86	-22.26
EU 23	44,983.30	168,864.48	44,637.32	174,981.40	41,334.08	175,827.37	30.78	26.78	-7.40	0.48
มูลค่าการนำเข้า	140,789.38	704,023.13	142,232.96	722,876.95	134,288.54	656,464.44	100.00	100.00	-5.59	-9.19
ดุลการค้า EU	-50,098.80	102,639.43	-50,082.04	80,365.10	-42,214.21	74,357.48			15.71	-7.48

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

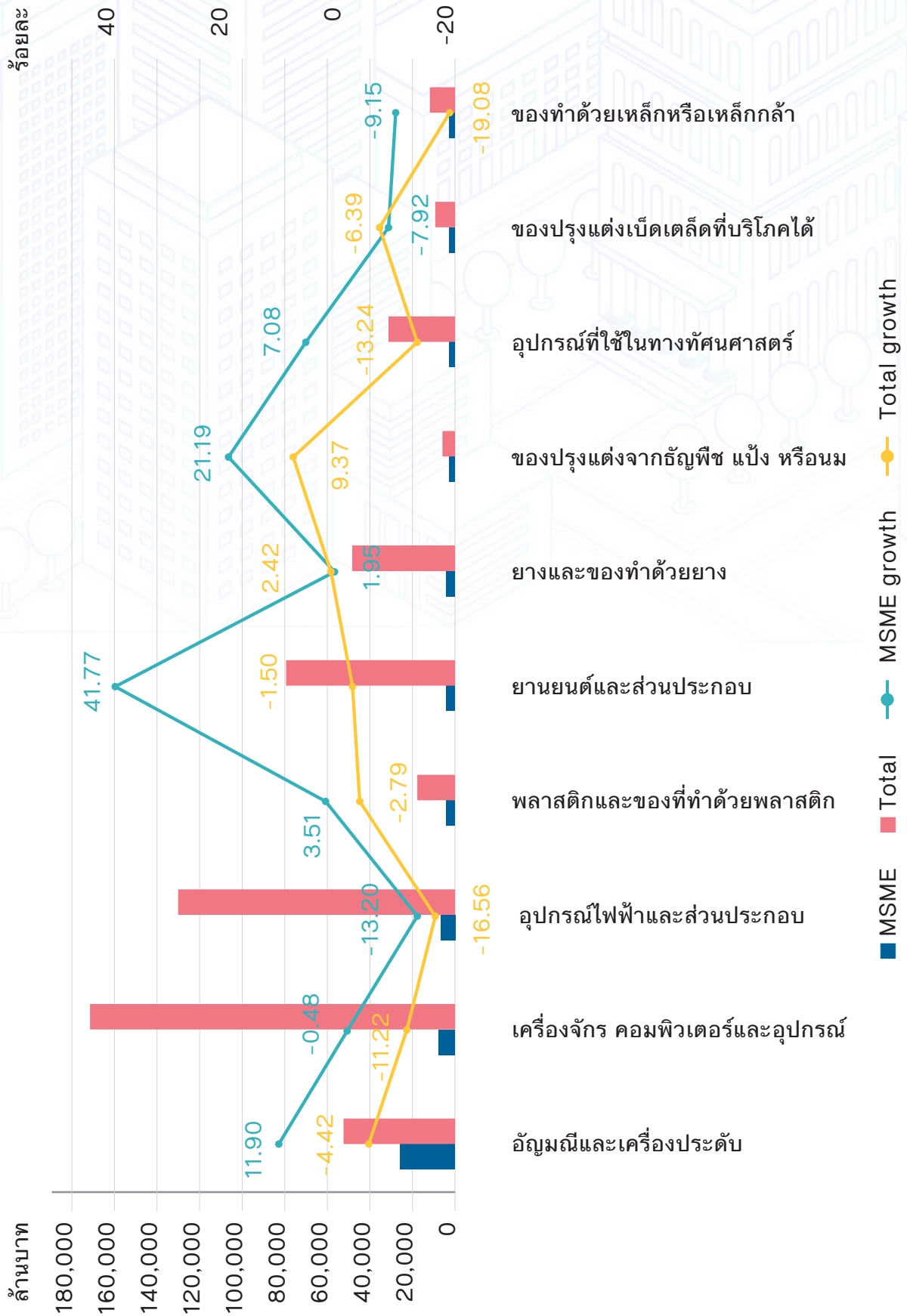
• รายการสินค้า

สินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปในกลุ่มสหภาพยุโรปในสัดส่วนมูลค่าสูงที่สุดคือ สินค้าในกลุ่มพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และพิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ สำหรับ MSME นั้น กลุ่มสินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกมากที่สุดคือ พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ โดยมีสัดส่วนร้อยละ 29.31, 8.40 และ 7.12 โดยพิกัด 71 ขยายตัวร้อยละ 11.90 พิกัด 84 หดตัวร้อยละ 0.48 และพิกัด 85 หดตัวร้อยละ 13.20

หากเปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกปี 2562 กับปีก่อนหน้า จะเห็นว่าสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ที่มีการขยายตัว ได้แก่ พิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 41.77 พิกัด 19 ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง หรือนม ขยายตัวร้อยละ 21.19 พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ ขยายตัวร้อยละ 11.90 พิกัด 90 อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.08 พิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ขยายตัวร้อยละ 3.51 และพิกัด 40 ยางและของที่ทำด้วยยาง ขยายตัวร้อยละ 1.95 สำหรับสินค้าที่ส่งออกลดลง ได้แก่ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ หดตัวลงร้อยละ 13.20 พิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า หดตัวร้อยละ 9.15 พิกัด 21 ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ หดตัวร้อยละ 7.92 และพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ หดตัวร้อยละ 0.48

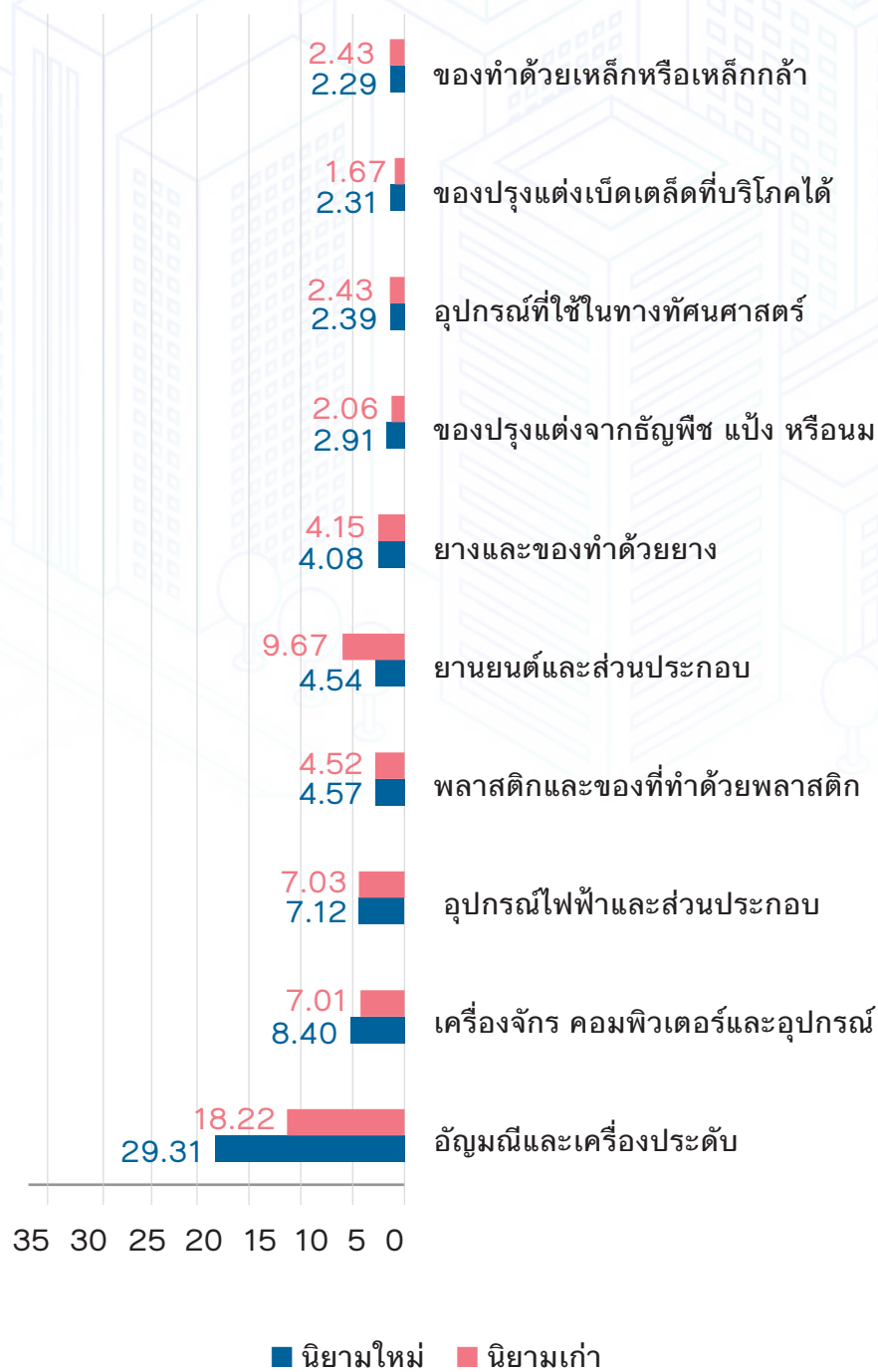
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ในตลาดสหภาพยุโรป ระหว่างนิยามใหม่และนิยามเก่า พบว่า สินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง หรือนม ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ สำหรับสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกลดลงตามนิยามใหม่ ได้แก่ ยานยนต์และส่วนประกอบ ยางและของทำด้วยยาง อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ และของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า

ภาพที่ 2.19 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าในตลาดสหภาพยุโรป จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.20 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้าส่งออกในตลาดสหภาพยุโรป ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

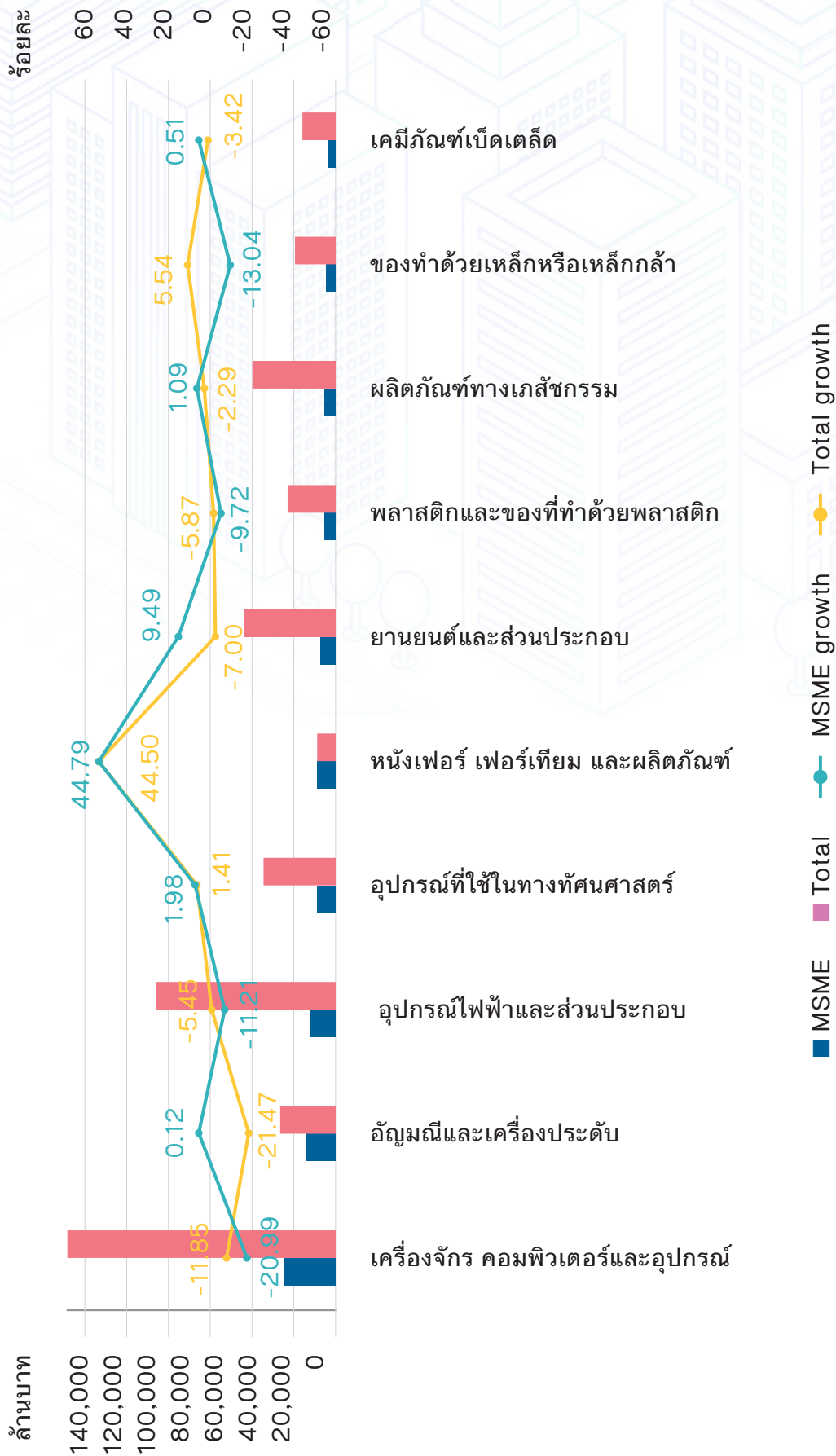
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ด้านการนำเข้า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสูงสุดจากกลุ่มสหภาพยุโรป คือ สินค้าในกลุ่มพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ รองลงมาคือ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และพิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ สำหรับ MSME สินค้าที่มีการนำเข้าสูงสุด ได้แก่ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 18.31 หดตัวร้อยละ 20.99 พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 10.76 ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.12 และพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 9.07 หดตัวจากปีก่อนร้อยละ 11.21

สินค้า 10 อันดับแรกที่ MSME มีการนำเข้าสูงสุดในปี 2562 พบว่าสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ พิกัด 43 หนังเฟอร์และผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.79 พิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.49 พิกัด 90 อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.98 พิกัด 30 ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.09 พิกัด 38 เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.51 และพิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.21 สำหรับสินค้านำเข้าที่ลดลงได้ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ลดลงร้อยละ 20.99 พิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า หดตัวลงร้อยละ 13.04 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ หดตัวลงร้อยละ 11.21 และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก หดตัวลงร้อยละ 9.72

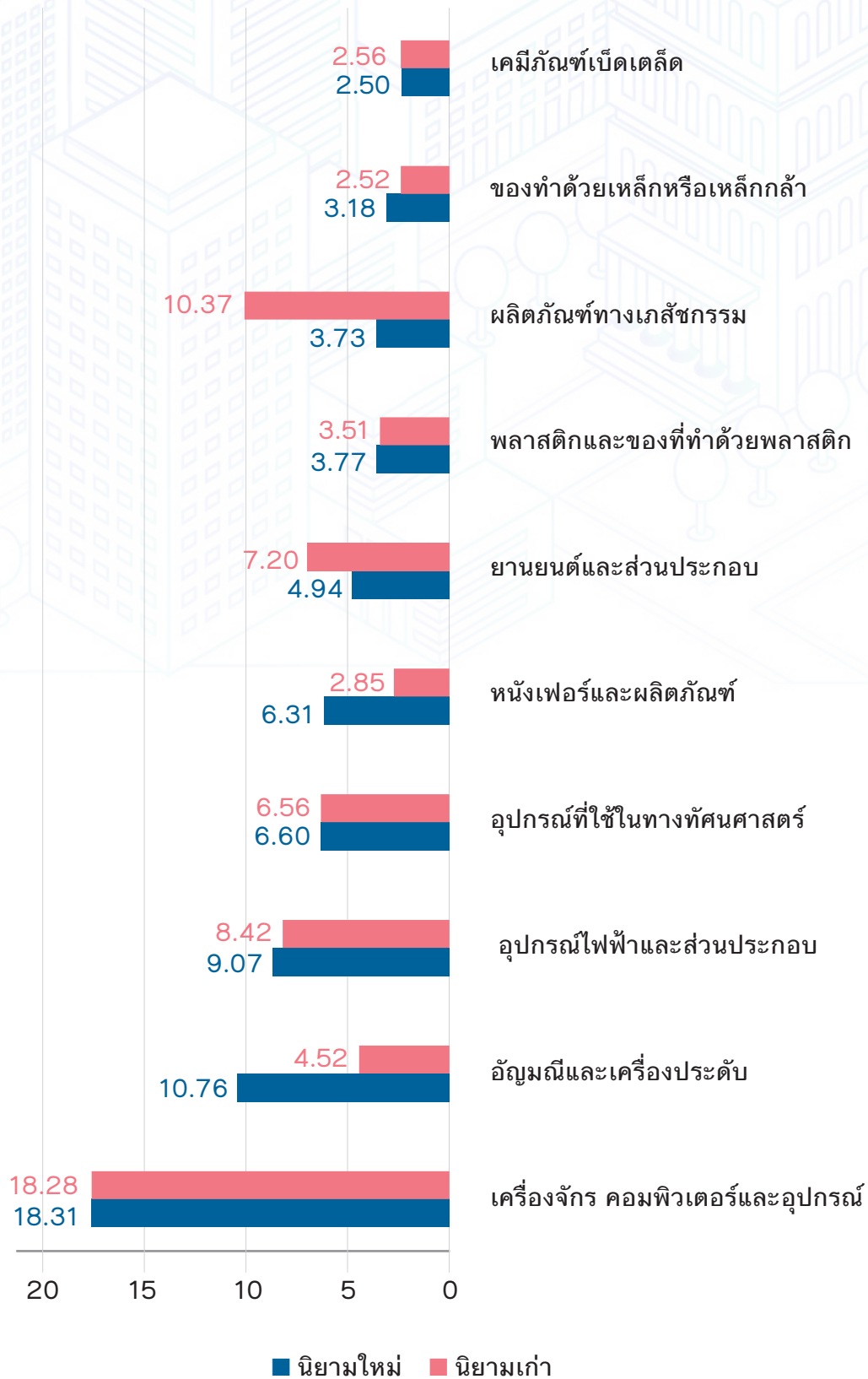
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME ในสหภาพยุโรป ระหว่างนิยามใหม่ และนิยามเก่า พบว่า สินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ เครื่องจักรคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ อัญมณีและเครื่องประดับ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ หนังเฟอร์และผลิตภัณฑ์ พลาสติกและของทำด้วยพลาสติก และของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า สำหรับสินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าลดลง ตามนิยามใหม่ ได้แก่ ยานยนต์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม และเคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด

ภาพที่ 2.21 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าในตลาดสหภาพยุโรป จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.22 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้านำเข้าในตลาดสหภาพยุโรป ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

2.2.5 สถานการณ์การค้าของ MSME กับญี่ปุ่น

• มูลค่าการค้า

ในปี 2562 ไทยส่งออกไปญี่ปุ่นมีมูลค่ารวม 760,837.92 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 4.82 จากปี 2561 โดยเป็นการส่งออกของ MSME รวมมูลค่า 87,822.34 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 2.52 และคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.54 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ด้านการนำเข้ามีการนำเข้าสินค้าจากญี่ปุ่นรวม 1,043,624.65 ล้านบาท หดตัวร้อยละ 8.87 เป็นการนำเข้าของ MSME รวม 177,793.72 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 17.04 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด หดตัวร้อยละ 1.25 สำหรับภาพรวมการค้าของไทยกับญี่ปุ่นของทั้งประเทศและ MSME มีการขาดดุลการค้าต่อเนื่องหลายปี โดยในปี 2562 ไทยขาดดุลการค้ากับญี่ปุ่น 282,786.73 ล้านบาท และ MSME ขาดดุลการค้า 89,971.38 ล้านบาท

ตารางที่ 2.5 มูลค่าการค้าไทยกับญี่ปุ่น ปี 2560-2562

หน่วย : ล้านบาท

ญี่ปุ่น	2560		2561		2562		สัดส่วน ต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การส่งออก	81,032.79	746,519.27	90,091.93	799,342.79	87,822.34	760,837.92	11.54	100.00	-2.52	-4.82
การนำเข้า	109,452.39	1,097,916.09	180,049.30	1,145,193.79	177,793.72	1,043,624.65	17.04	100.00	-1.25	-8.87
ดุลการค้า	-28,419.60	-351,396.83	-89,957.37	-345,851.00	-89,971.38	-282,786.73			-0.02	18.23

ที่มา: กรมศุลกากร

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

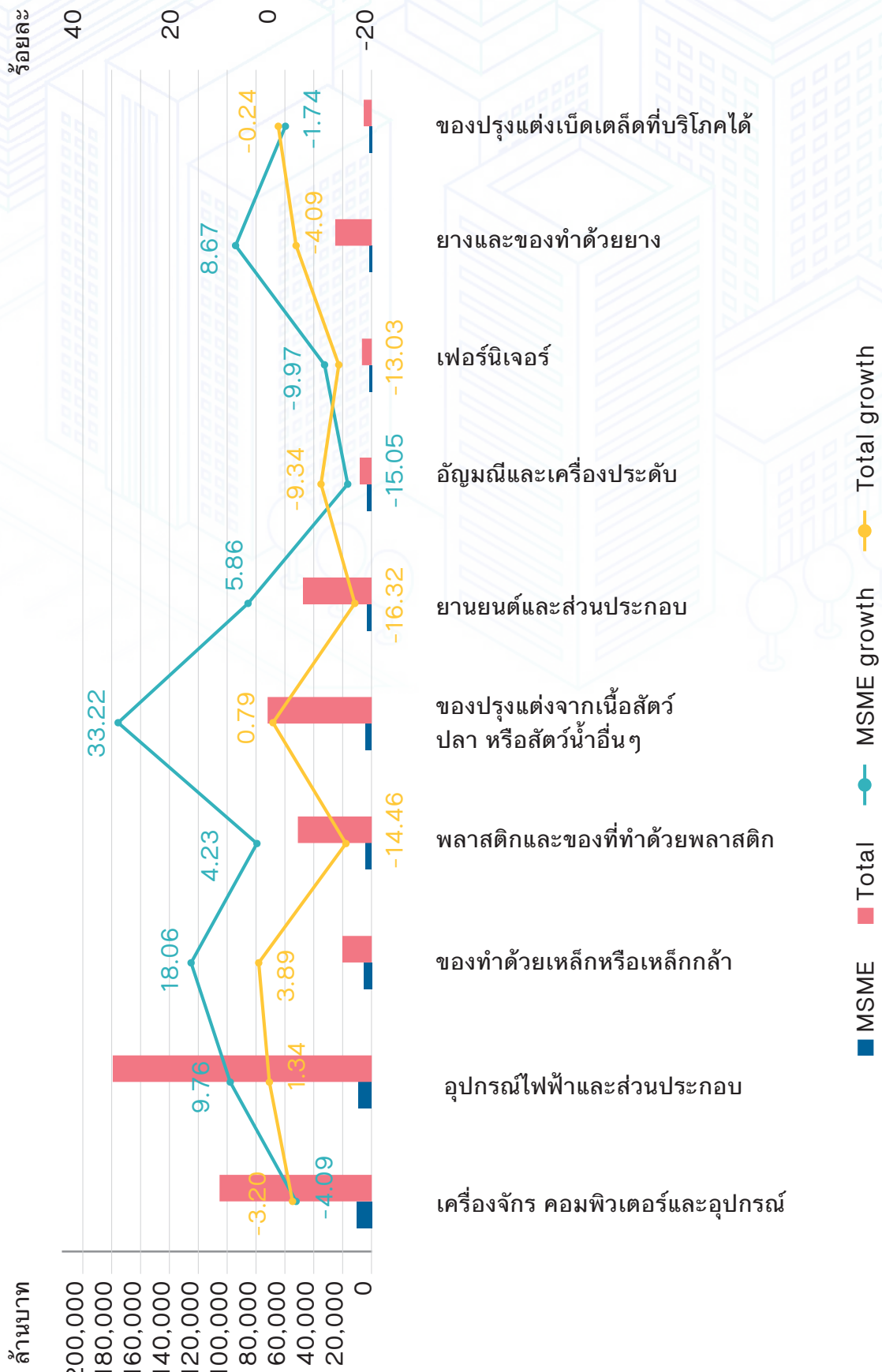
• รายการสินค้า

สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปยังญี่ปุ่นตามสัดส่วนมูลค่าการส่งออก ได้แก่ สินค้าในพิกัด 85 กลุ่มอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ และพิกัด 16 ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ แต่สำหรับ MSME สินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่าการส่งออกไปญี่ปุ่นสูงที่สุด คือ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และพิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า โดยมีสัดส่วน 11.76, 10.35 และ 7.23 ตามลำดับ โดยพิกัด 84 หดตัวร้อยละ 4.09 พิกัด 85 และพิกัด 73 ขยายตัวร้อยละ 9.76 และ 18.06 ตามลำดับ

สินค้าที่ MSME มีการส่งออกไปยังญี่ปุ่นเพิ่มขึ้น ได้แก่ พิกัด 16 ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา และสัตว์น้ำอื่นๆ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 33.22 พิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ขยายตัวร้อยละ 18.06 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ขยายตัวเพิ่มขึ้น 9.76 พิกัด 40 ยางและของทำด้วยยาง ขยายตัวเพิ่มขึ้น 8.67 พิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ ขยายตัวเพิ่มขึ้น 5.86 และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ขยายตัวร้อยละ 4.23 ส่วนการส่งออกที่ลดลง ได้แก่ พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ หดตัวร้อยละ 15.05 พิกัด 94 เฟอร์นิเจอร์ หดตัวร้อยละ 9.97 พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ หดตัวร้อยละ 4.09 และพิกัด 21 ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ หดตัวลงร้อยละ 1.74

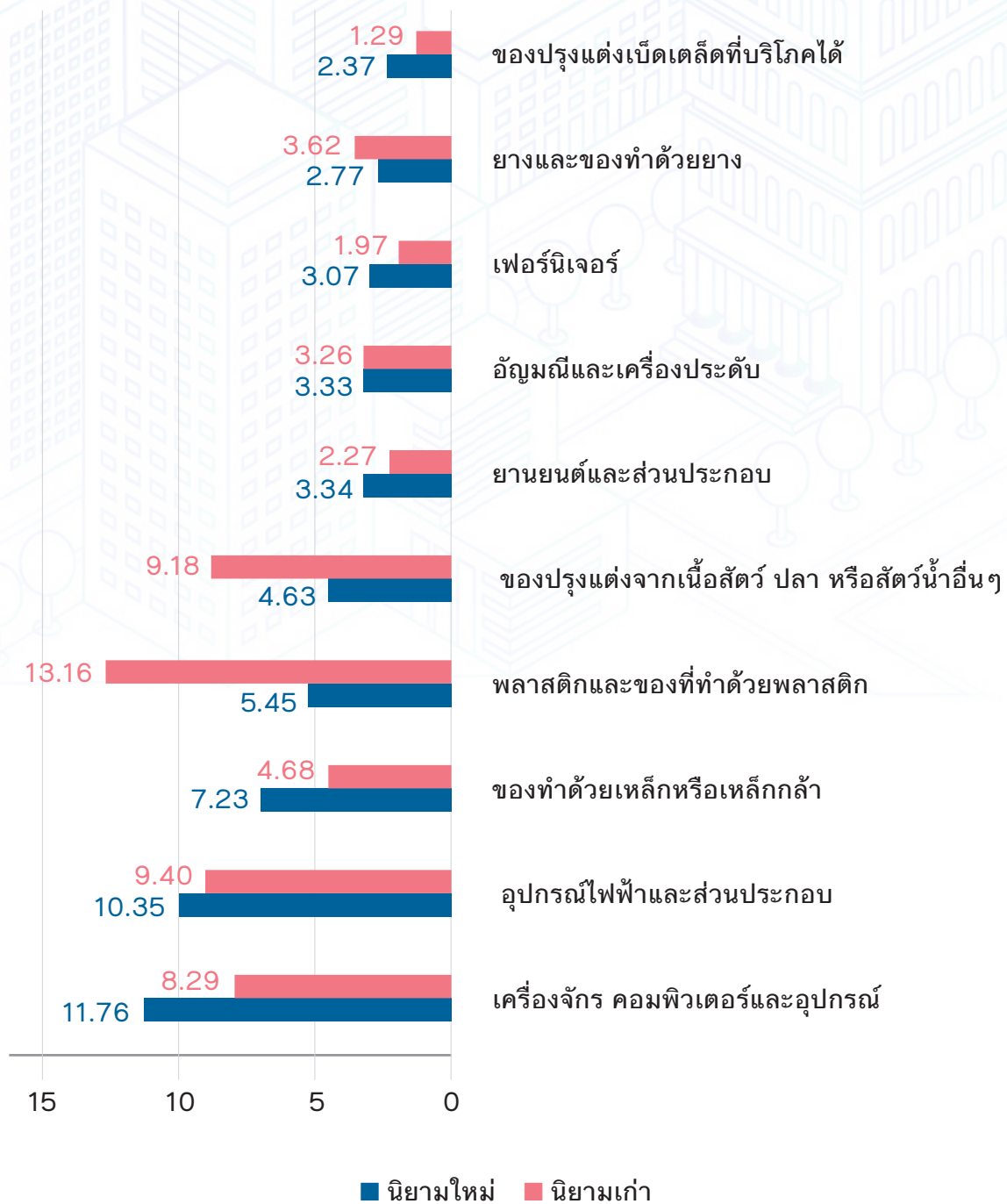
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ในตลาดญี่ปุ่น ระหว่างนิยามใหม่ และนิยามเก่า พบว่า สินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และส่วนประกอบ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ยานยนต์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เฟอร์นิเจอร์ ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลา และสัตว์น้ำอื่นๆ สำหรับสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกลดลงตามนิยามใหม่ ได้แก่ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ของปรุงแต่งเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ และยางและของทำด้วยยาง

ภาพที่ 2.23 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าในตลาดญี่ปุ่น จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.24 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้าส่งออกในตลาดญี่ปุ่น ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

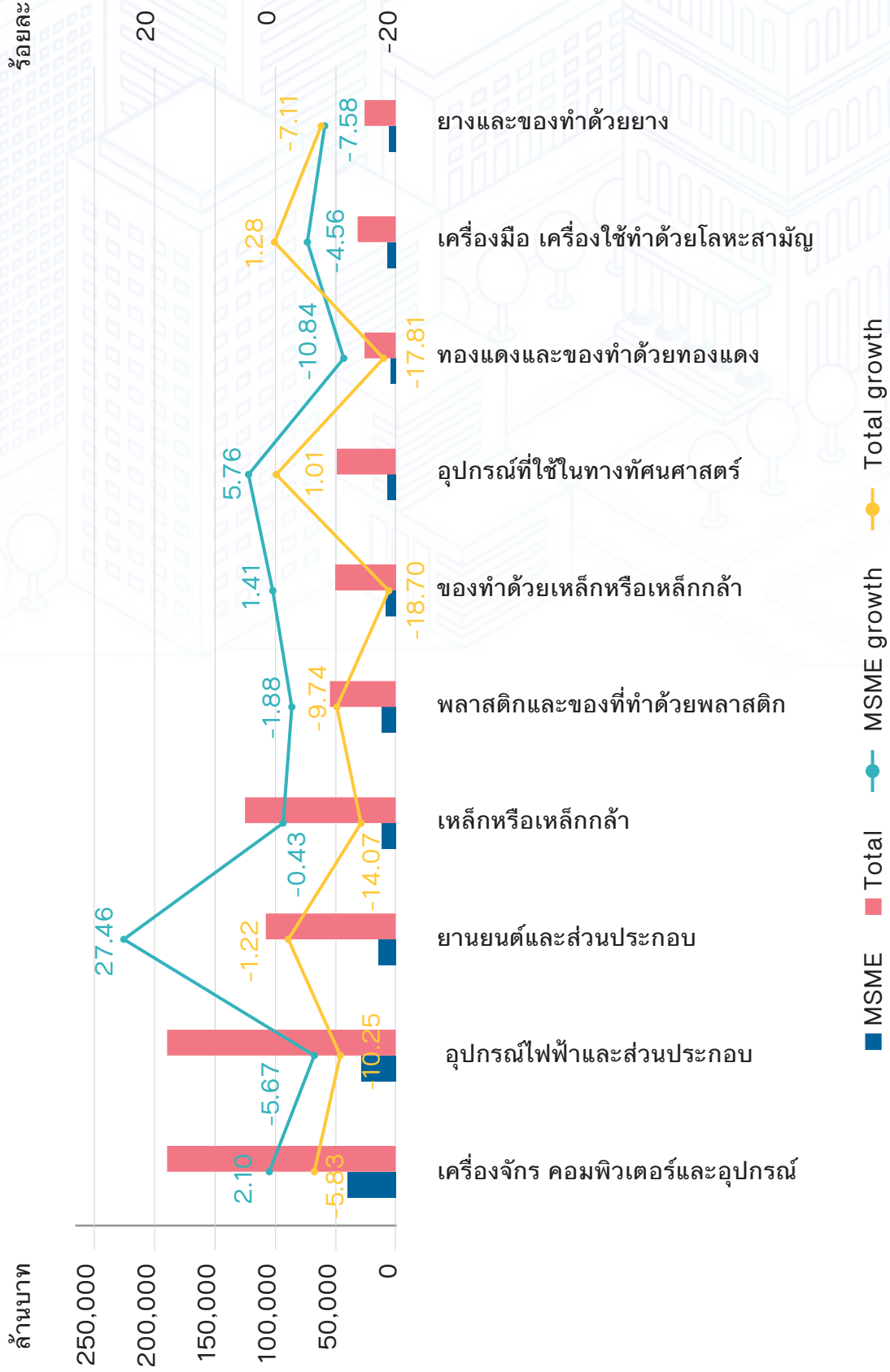
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ด้านการนำเข้า สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าสูงสุดจากญี่ปุ่น คือ สินค้าในกลุ่มพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ รองลงมาคือ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และพิกัด 72 เหล็กหรือเหล็กกล้า สำหรับ MSME มีการนำเข้าสูงสุดในพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 23.71 ขยายตัวร้อยละ 2.10 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 17.13 หดตัวร้อยละ 5.67 และพิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 8.82 และขยายตัวร้อยละ 27.46

สินค้า 10 อันดับแรกที่ MSME มีการนำเข้าสูงสุดในปี 2562 พบว่าสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ พิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ ขยายตัวร้อยละ 27.46 พิกัด 90 อุปกรณ์ทางทัศนศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.76 พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ขยายตัวร้อยละ 2.10 พิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.41 สินค้าที่มีมูลค่านำเข้าลดลง ได้แก่ พิกัด 74 ทองแดงและของทำด้วยทองแดง หดตัวลงร้อยละ 10.84 พิกัด 40 ยางและของทำด้วยยาง หดตัวร้อยละ 7.58 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ หดตัวลงร้อยละ 5.67 พิกัด 82 เครื่องมือ เครื่องใช้ทำด้วยโลหะสามัญ หดตัวร้อยละ 4.56 พิกัด 39 พลาสติกและของทำด้วยพลาสติก หดตัวร้อยละ 1.88 และพิกัด 72 เหล็กและเหล็กกล้า หดตัวร้อยละ 0.43

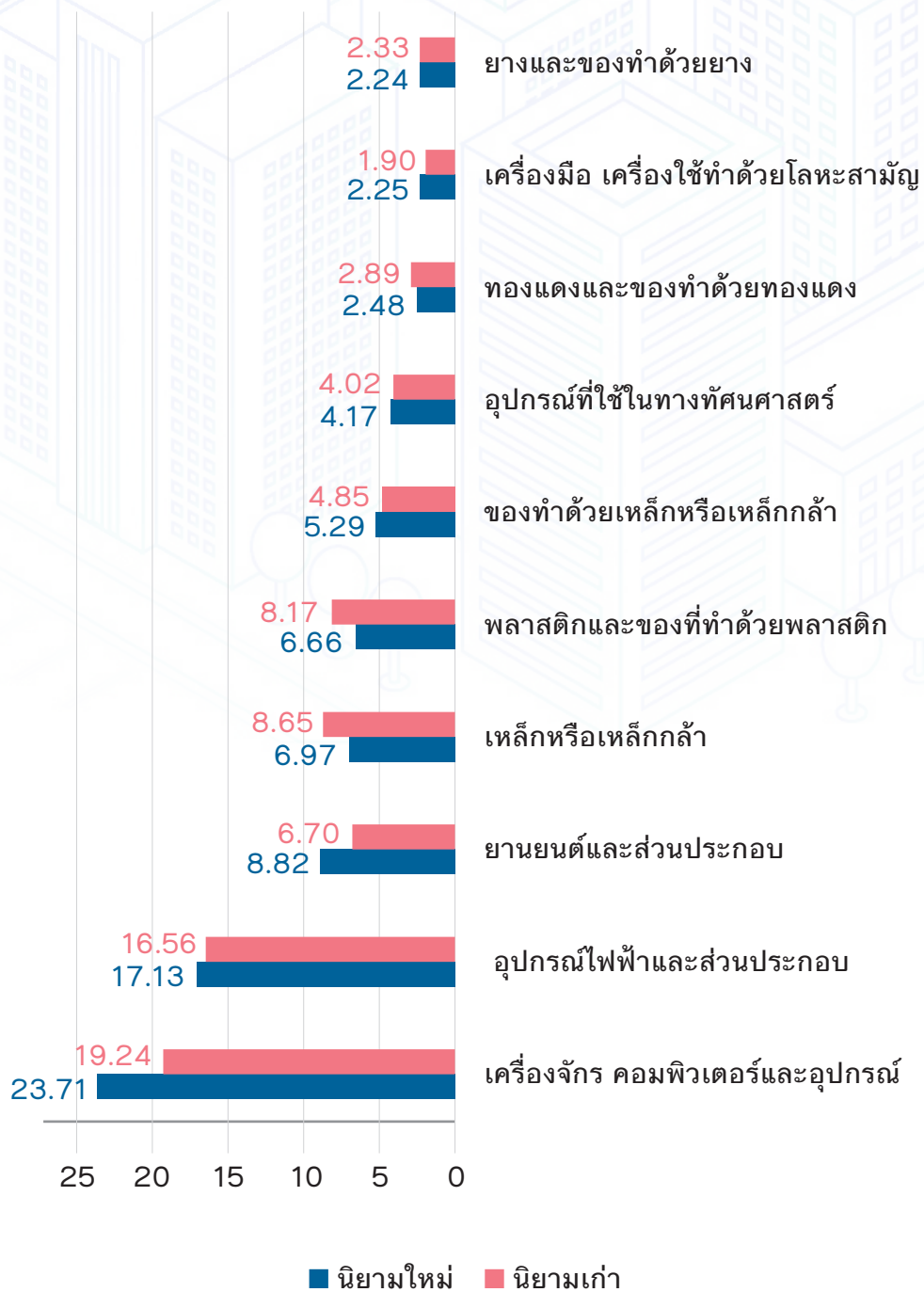
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME ในญี่ปุ่น ระหว่างนิยามใหม่ และนิยามเก่า พบว่า สินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ยานยนต์และส่วนประกอบ ของทำด้วยเหล็ก หรือเหล็กกล้า อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ เครื่องมือ เครื่องใช้ทำด้วยโลหะสามัญ ยางและของทำด้วยยาง สำหรับสินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าลดลงตามนิยามใหม่ ได้แก่ เหล็กหรือเหล็กกล้า พลาสติกและของทำด้วยพลาสติก ทองแดง และของทำด้วยทองแดง

ภาพที่ 2.25 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าในตลาดญี่ปุ่น จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.26 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้านำเข้าในตลาดญี่ปุ่น ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

2.2.6 สถานการณ์การค้าของ MSME กับสาธารณรัฐประชาชนจีน

• มูลค่าการค้า

ในปี 2562 ประเทศไทยส่งออกไปจีนมีมูลค่ารวม 902,273.75 ล้านบาท หดตัวลดลงร้อยละ 7.12 จากปี 2561 โดยเป็นการส่งออกของ MSME รวมมูลค่า 152,025.37 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.85 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 31.38 จากปี 2561 ด้านการนำเข้า ไทยมีการนำเข้าสินค้าจากจีนรวม 1,579,978.28 หดตัวลงร้อยละ 2.58 ในส่วนของ MSME มีการนำเข้ารวม 415,918.80 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 26.32 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด หดตัวลงจากปีก่อนหน้า ร้อยละ 3.38 ภาพรวมการค้าของไทยกับจีน ทั้งประเทศและ MSME มีการขาดดุลการค้าต่อเนื่อง โดยในปี 2562 ไทยขาดดุลการค้ากับจีน 667,704.53 ล้านบาท และ MSME ขาดดุลการค้า 263,893.43 ล้านบาท 31.38 จากปี 2561

ตารางที่ 2.6 มูลค่าการค้าไทยกับจีน ปี 2560-2562

หน่วย : ล้านบาท

จีน	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การส่งออก	116,174.89	997,982.74	115,712.09	971,436.98	152,025.37	902,273.75	16.85	100.00	31.38	-7.12
การนำเข้า	355,207.16	1,515,066.43	430,485.58	1,621,891.89	415,918.80	1,579,978.28	26.32	100.00	-3.38	-2.58
ดุลการค้า	-239,032.27	-517,083.69	-314,773.49	-650,454.90	-263,893.43	-677,704.53			16.16	-4.19

ที่มา: กรมศุลกากร

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

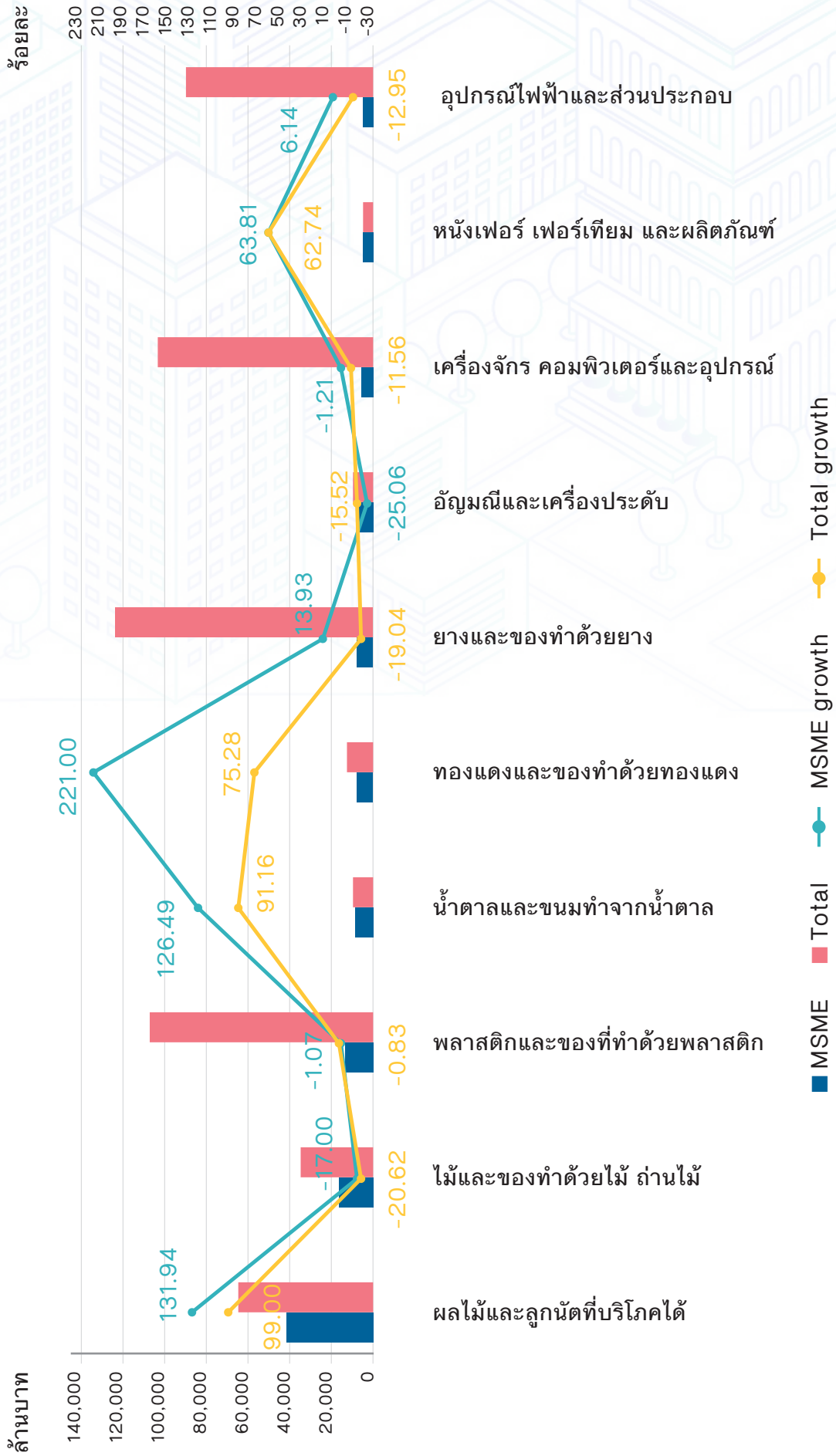
• รายการสินค้า

สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปยังจีนตามสัดส่วนมูลค่าการส่งออก ได้แก่ สินค้าในพิกัด 40 ยางและของที่ทำด้วยยาง พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก และสำหรับ MSME สินค้าที่ส่งออกสูงสุด คือ พิกัด 08 ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ พิกัด 44 ไม้และของทำด้วยไม้ และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก มีสัดส่วนร้อยละ 27.58, 10.47 และ 8.71 ตามลำดับ โดย พิกัด 08 มีการขยายตัวสูงถึง 131.94 จากปี 2561 ส่วนพิกัด 44 และ 39 มีการส่งออกหดตัวร้อยละ 17.00 และ 1.07

สำหรับสินค้าที่ MSME ส่งออกไปจีน ที่มีการขยายตัวสูงสุด ได้แก่ พิกัด 74 ทองแดงและของทำด้วยทองแดง เพิ่มขึ้นร้อยละ 221.00 พิกัด 08 ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 131.94 พิกัด 17 น้ำตาลและขนมที่ทำจากน้ำตาล เพิ่มขึ้นร้อยละ 126.49 พิกัด 43 หนังสือ และผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 63.81 พิกัด 40 ยางและของทำด้วยยาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.93 และพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.14 ส่วนสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกลดลง ได้แก่ พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ หดตัวลงร้อยละ 25.06 พิกัด 44 ไม้และของทำด้วยไม้ หดตัวลงร้อยละ 17.00 พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ หดตัวลงร้อยละ 1.21 และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก หดตัวลงร้อยละ 1.07

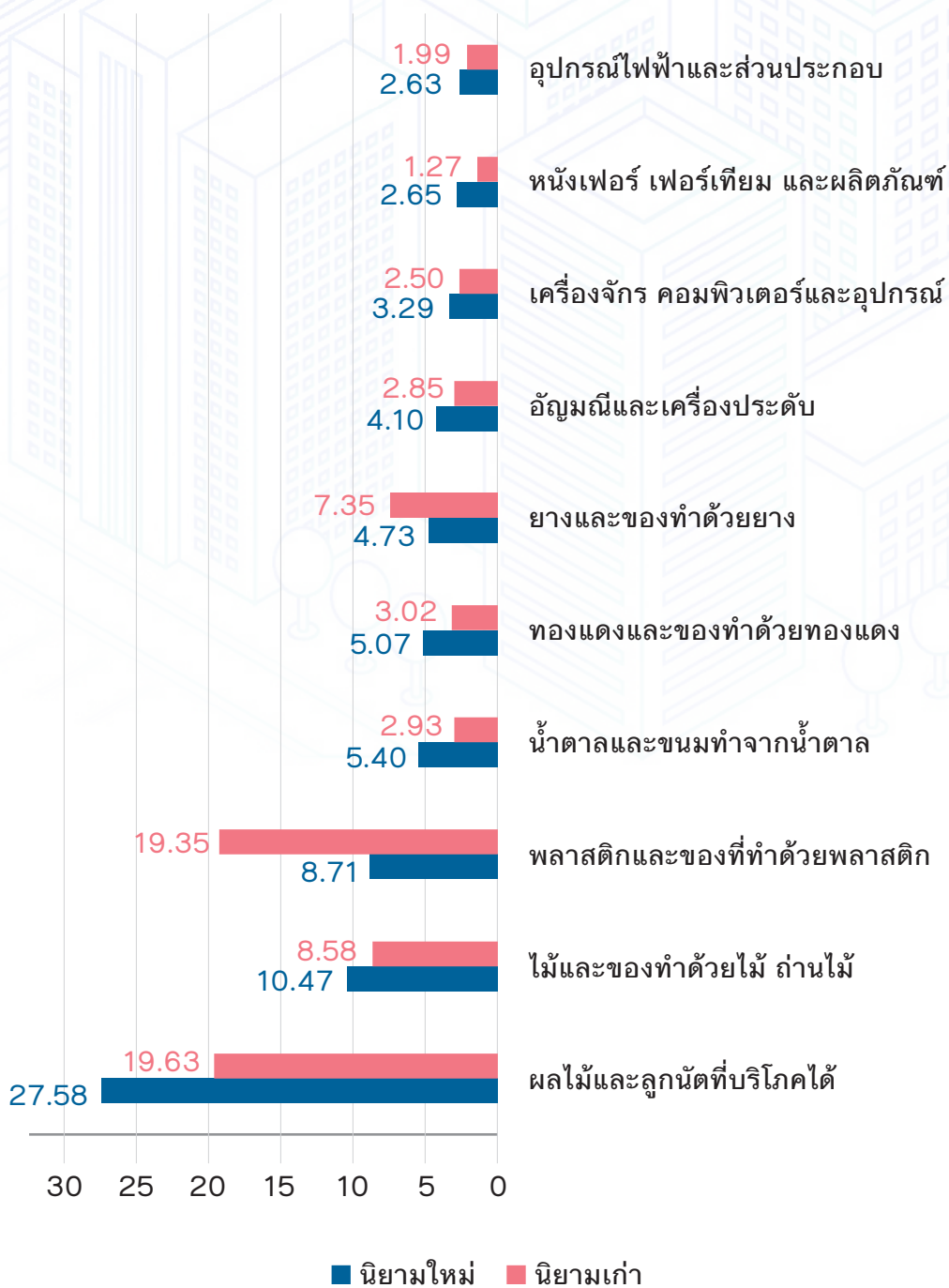
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ในตลาดจีน ระหว่างนิยามใหม่และนิยามเก่า พบว่า สินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ ผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้ ไม้และของทำด้วยไม้ น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล ทองแดงและของทำด้วยทองแดง อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ หนังสือ และผลิตภัณฑ์ และอุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ สำหรับสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกลดลงตามนิยามใหม่ ได้แก่ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก และยางและของทำด้วยยาง

ภาพที่ 2.27 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าในตลาดเงิน จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.28 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้าส่งออกในตลาดจีน ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

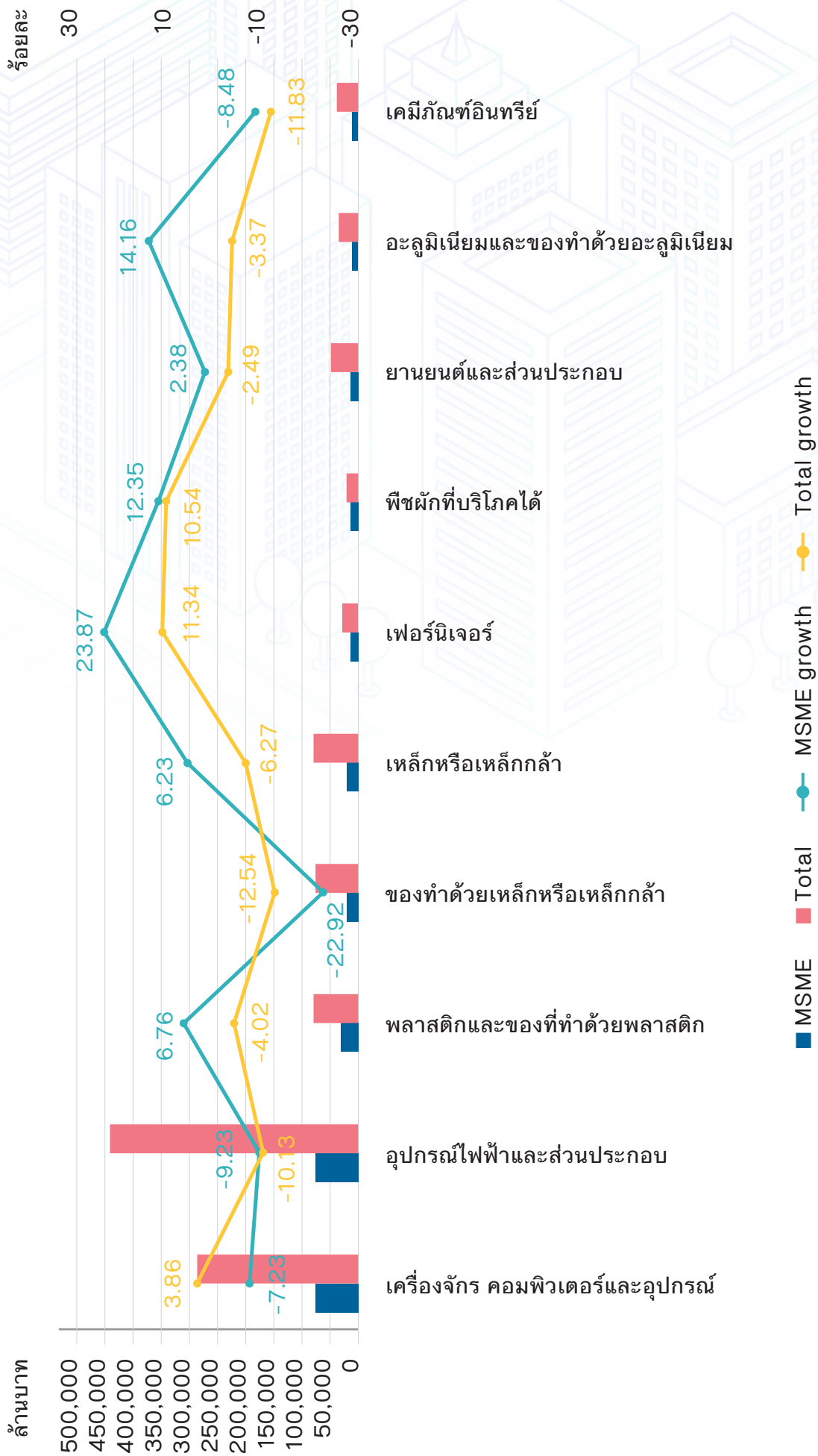
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ในภาพรวมของสินค้าที่นำเข้าจากจีนนั้น กลุ่มสินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่าสูงสุด คือ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้า และส่วนประกอบ รองลงมา คือ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ และพิกัด 39 พลาสติก และของที่ทำด้วยพลาสติก สำหรับการนำเข้าของ MSME ที่มีสัดส่วนมูลค่าสูงสุด ได้แก่ พิกัด 84 มีสัดส่วนการนำเข้าของ MSME สูงสุดร้อยละ 18.00 หดตัวลงร้อยละ 7.23 จาก ปี 2561 รองลงมา คือ กลุ่มพิกัด 85 และ 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก คิดเป็นสัดส่วนการนำเข้าของ MSME ร้อยละ 17.61 และ 6.90 โดยพิกัด 85 หดตัวลงร้อยละ 9.23 และพิกัด 39 ขยายตัวร้อยละ 6.76 ตามลำดับ

สินค้า 10 อันดับแรกที่ MSME มีการนำเข้าสูงสุดในปี 2562 พบว่าทุกสินค้านี้มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ดังนี้ พิกัด 94 เฟอร์นิเจอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.87 พิกัด 76 อะลูมิเนียมและของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.16 พิกัด 07 พืชผักที่บริโภคได้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.35 พิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.76 พิกัด 72 เหล็กหรือเหล็กกล้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.23 และพิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 ส่วนสินค้านำเข้าลดลง ได้แก่ พิกัด 73 ของ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า หดตัวลงร้อยละ 22.92 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ หดตัวลงร้อยละ 9.23 พิกัด 29 เคมีภัณฑ์อินทรีย์ หดตัวลงร้อยละ 8.48 และพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ หดตัวลงร้อยละ 7.23

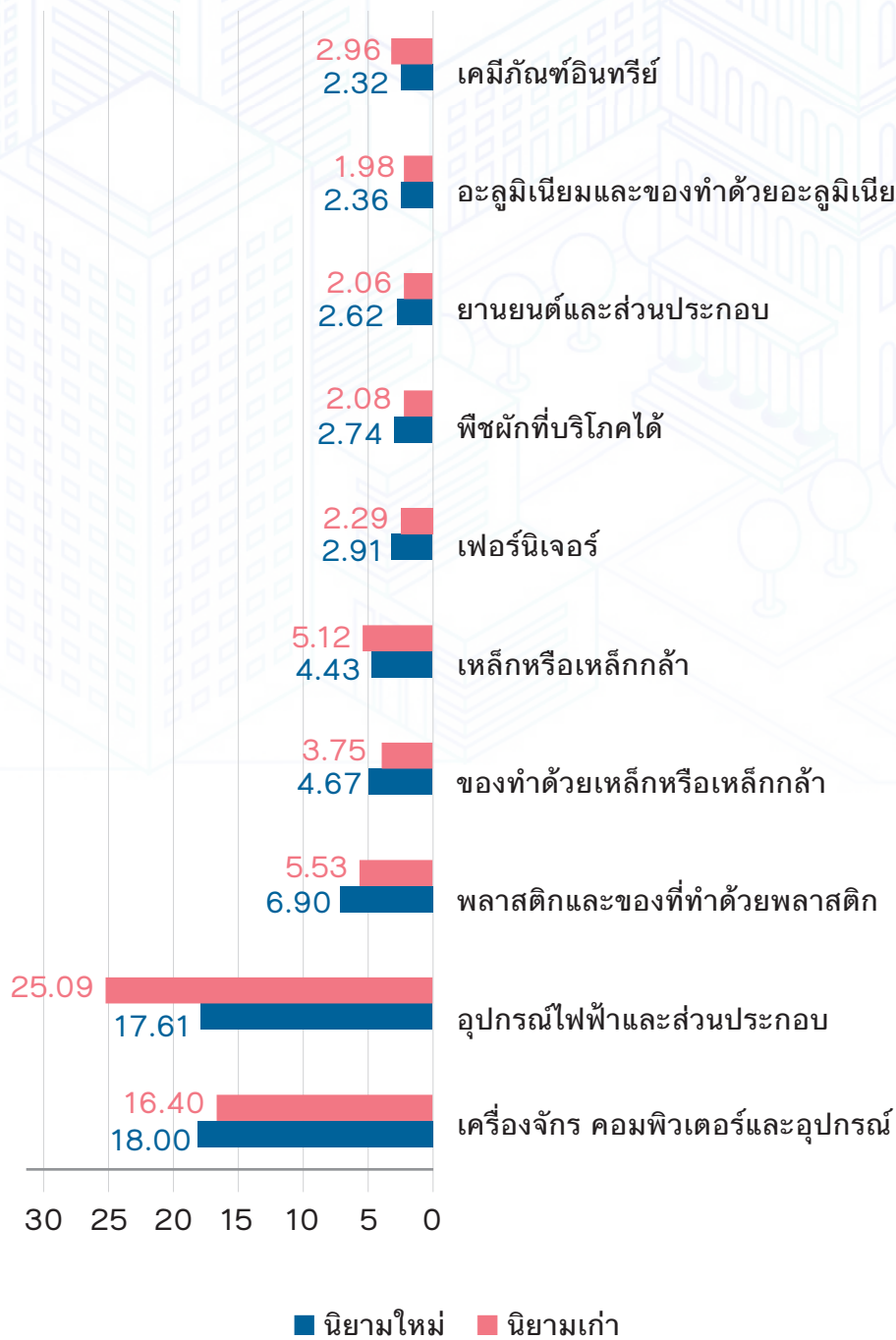
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME ในจีน ระหว่างนิยามใหม่ และนิยามเก่า พบว่า สินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ของที่ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า เฟอร์นิเจอร์ พืชผักที่บริโภคได้ ยานยนต์และส่วนประกอบ อะลูมิเนียมและของที่ทำด้วยอะลูมิเนียม สำหรับสินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าลดลง ตามนิยามใหม่ ได้แก่ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เหล็กหรือเหล็กกล้า และเคมีภัณฑ์อินทรีย์

ภาพที่ 2.29 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าในตารางจีน จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.30 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้านำเข้าในตลาดจีน ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

ที่มา: กรมศุลกากร
 ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

2.2.7 สถานการณ์การค้าของ MSME กับสหรัฐอเมริกา

• มูลค่าการค้า

ในปี 2562 ประเทศไทยส่งออกไปสหรัฐอเมริกา มีมูลค่ารวม 971,074.68 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 8.00 จากปี 2561 โดยเป็นการส่งออกของ MSME รวมมูลค่า 99,040.61 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.20 ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด ขยายตัวร้อยละ 9.57 ด้านการนำเข้า ไทยมีการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐอเมริกา รวม 546,366.22 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 12.35 โดยเป็นการนำเข้าของ MSME รวม 70,827.66 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.96 ของมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด หดตัวจากปีก่อนหน้าร้อยละ 2.14 สำหรับภาพรวมการค้าของไทยกับสหรัฐอเมริกา มีการเกินดุลการค้าต่อเนื่องทุกปี โดย ในปี 2562 ไทยเกินดุลการค้ากับสหรัฐอเมริกา 424,708.46 ล้านบาท และ MSME เกินดุลการค้า 28,212.95 ล้านบาท

ตารางที่ 2.7 มูลค่าการค้าไทยกับสหรัฐอเมริกา ปี 2560-2562

หน่วย : ล้านบาท

สหรัฐอเมริกา	2560		2561		2562		สัดส่วนต่อทั้งหมด (2562,%)		Growth 62/61 (%)	
	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total	MSME	Total
การส่งออก	82,184.22	898,823.30	90,391.35	899,154.14	99,040.61	971,074.68	10.20	100.00	9.57	8.00
การนำเข้า	55,906.34	508,528.41	72,379.46	486,312.06	70,827.66	546,366.22	12.96	100.00	-2.14	12.35
ดุลการค้า	26,277.88	390,294.89	18,011.89	412,842.08	28,212.95	424,708.46			56.64	2.87

ที่มา: กรมศุลกากร

ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

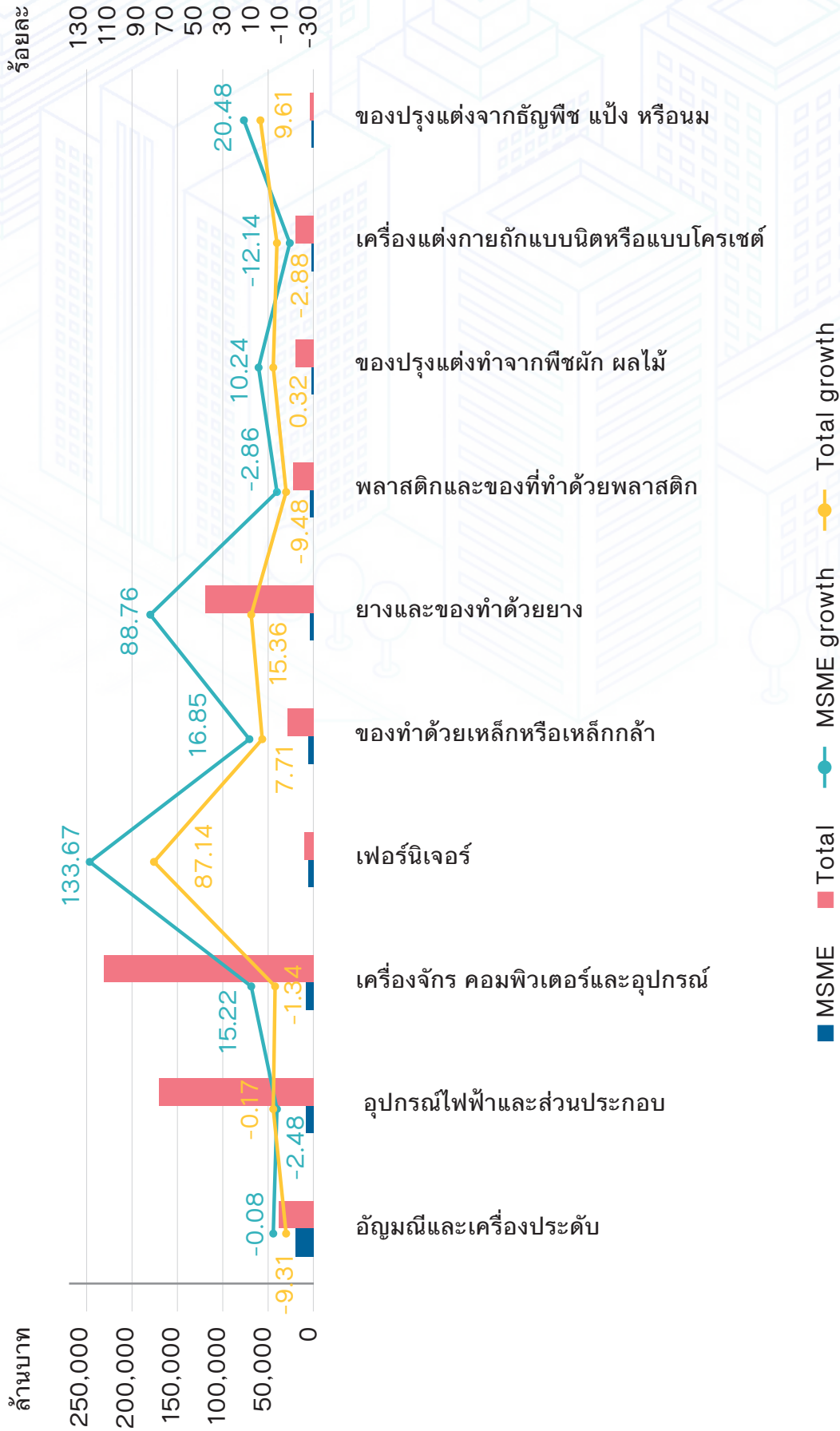
• รายการสินค้า

สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา ตามสัดส่วนมูลค่าการส่งออก ได้แก่ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และพิกัด 40 ยางและของทำด้วยยาง ตามลำดับ สำหรับ MSME สินค้าที่ส่งออกสูงสุด คือ พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 20.28 หดตัวจากปี 2561 ร้อยละ 0.08 ตามมาด้วย พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ มีสัดส่วนร้อยละ 7.91 หดตัวลงร้อยละ 2.48 และพิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ มีสัดส่วนร้อยละ 7.64 ขยายตัวร้อยละ 15.22

สำหรับสินค้าที่ MSME ส่งออกไปสหรัฐอเมริกาที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น ได้แก่ พิกัด 94 เพอร์นิเจอร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 133.67 พิกัด 40 ยางและของทำด้วยยาง เพิ่มขึ้นร้อยละ 88.76 พิกัด 19 ของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้ง หรือนม เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.48 พิกัด 73 ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.85 พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.22 พิกัด 20 ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.24 ส่วนสินค้าที่มีการส่งออกลดลง ได้แก่ พิกัด 61 เครื่องแต่งกายถักแบบนิต หรือโครเซต ลดลงร้อยละ 12.14 พิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก ลดลงร้อยละ 2.86 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ลดลงร้อยละ 2.48 และพิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ ลดลงร้อยละ 0.08

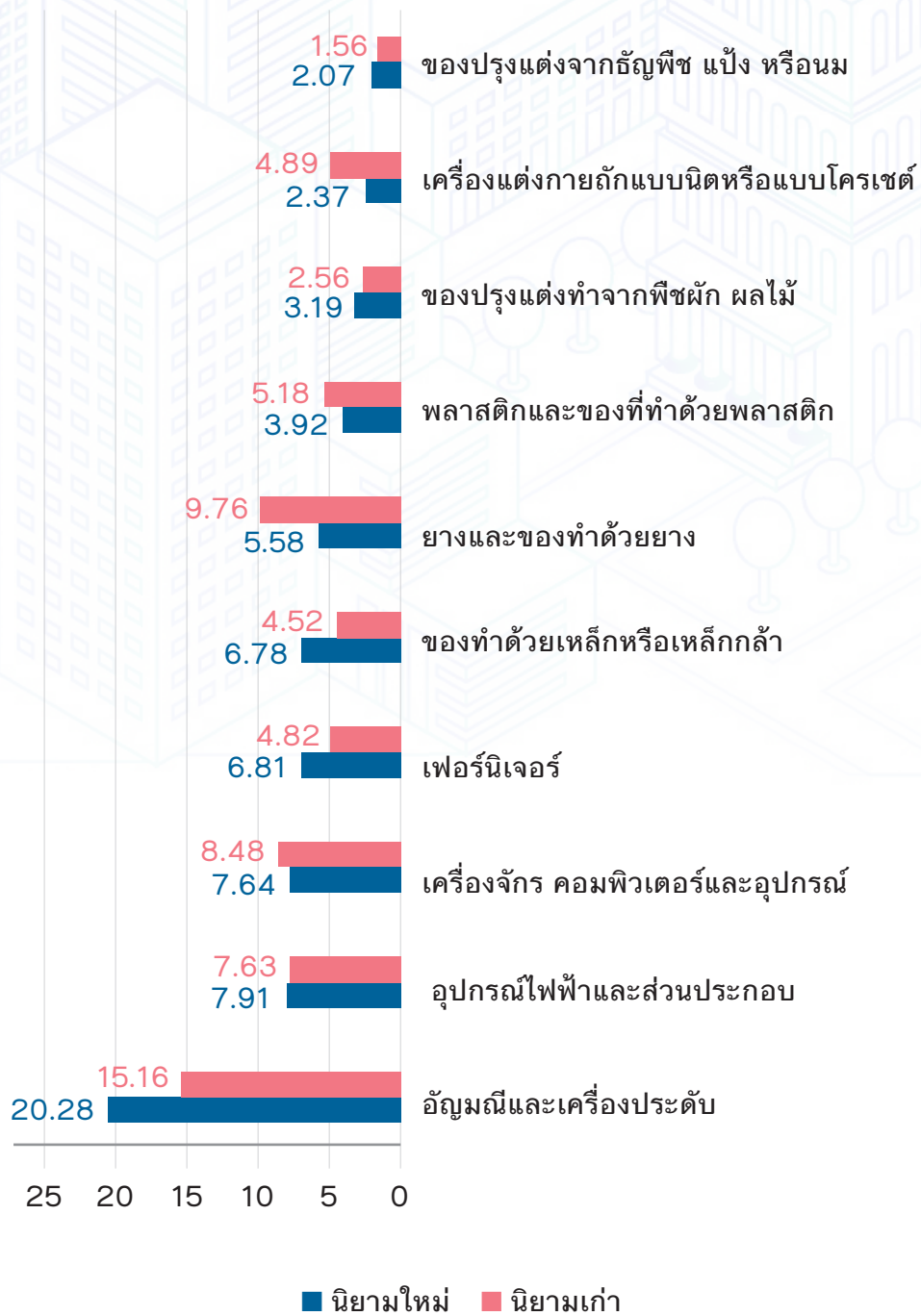
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของ MSME ในตลาดสหรัฐอเมริกา ระหว่างนิยามใหม่และนิยามเก่า พบว่า สินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ อัญมณีและเครื่องประดับ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เพอร์นิเจอร์ ของทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ของปรุงแต่งทำจากพืชผัก ผลไม้ และของปรุงแต่งจากธัญพืช แป้งหรือนม สำหรับสินค้าส่งออกที่มีสัดส่วนการส่งออกลดลงตามนิยามใหม่ ได้แก่ เครื่องจักร คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ยางและของทำด้วยยาง พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก และเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือโครเซต

ภาพที่ 2.31 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการส่งออกสินค้าในตลาดอเมริกาจำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.32 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้าส่งออกในตลาดอเมริกา ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

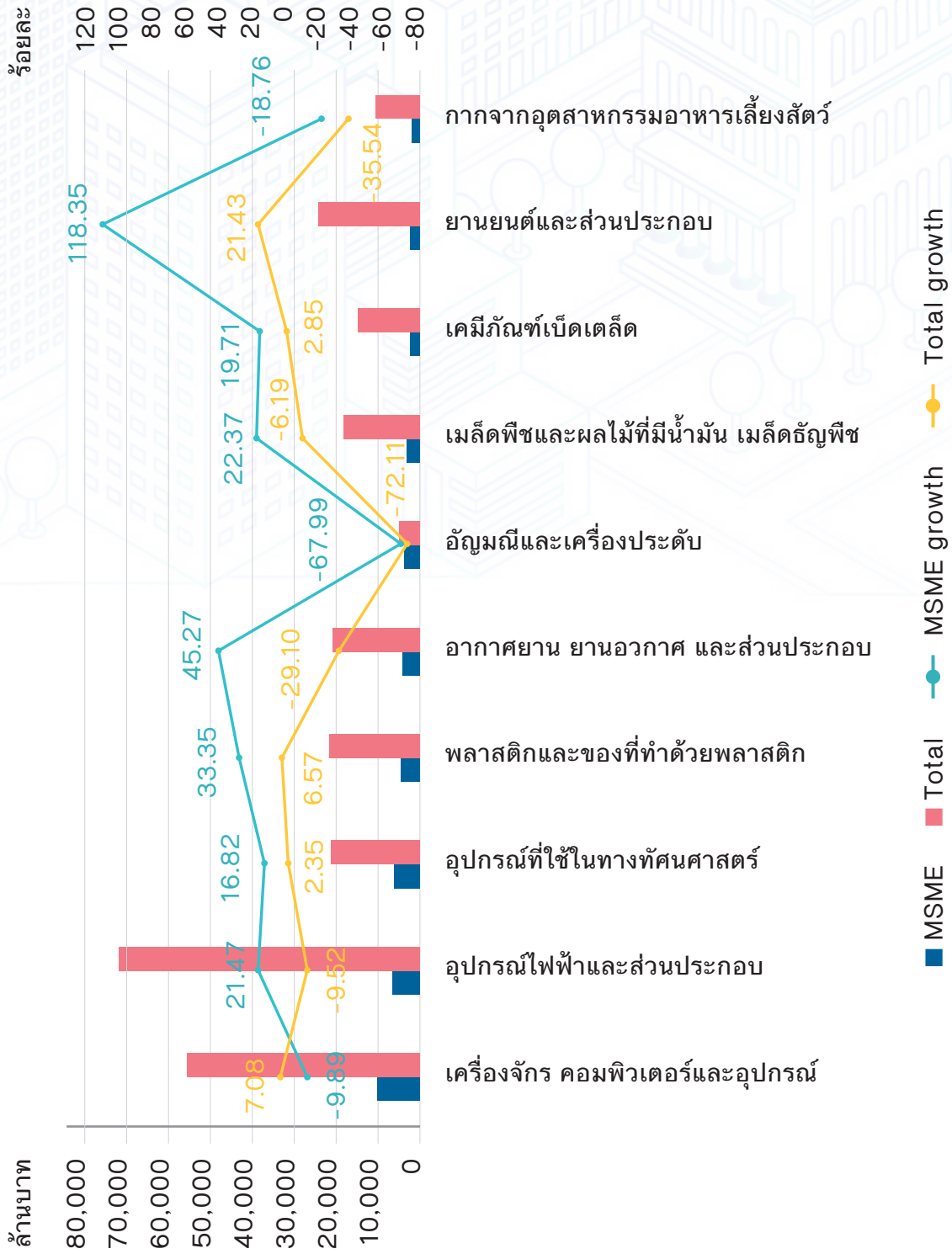
ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ในภาพรวมของสินค้าที่นำเข้าจากสหรัฐอเมริกา นั้น กลุ่มสินค้าที่มีสัดส่วนมูลค่านำเข้าสูงสุด คือ พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ รองลงมา คือ พิกัด 84 เครื่องจักร คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ และพิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก สำหรับการนำเข้าของ MSME ที่มีสัดส่วนมูลค่านำเข้าสูงสุด ได้แก่ พิกัด 84 มีสัดส่วนการนำเข้า ร้อยละ 15.03 ลดตัวลงจาก ปี 2561 ร้อยละ 9.89 ตามด้วยพิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และพิกัด 90 อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ มีสัดส่วนการนำเข้าร้อยละ 9.36 และ 9.03 ตามลำดับ และมีการขยายตัวจากปีก่อนร้อยละ 21.47 และ 16.82 ตามลำดับ

สำหรับสินค้าที่ MSME นำเข้าจากสหรัฐอเมริกาที่มีการขยายเพิ่มขึ้น ได้แก่ พิกัด 87 ยานยนต์และส่วนประกอบเพิ่มขึ้นร้อยละ 118.35 พิกัด 88 อากาศยานและส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.27 พิกัด 39 พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.35 พิกัด 12 เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 22.37 พิกัด 85 อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.47 พิกัด 38 เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.71 พิกัด 90 อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.82 สำหรับสินค้าที่มีการนำเข้าลดลง ได้แก่ พิกัด 71 อัญมณีและเครื่องประดับ ลดลงร้อยละ 67.99 พิกัด 23 กากอุตสาหกรรมอาหารเลี้ยงสัตว์ ลดลงร้อยละ 18.76 และพิกัด 84 เครื่องจักรคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครื่องประดับ ลดลงร้อยละ 9.89

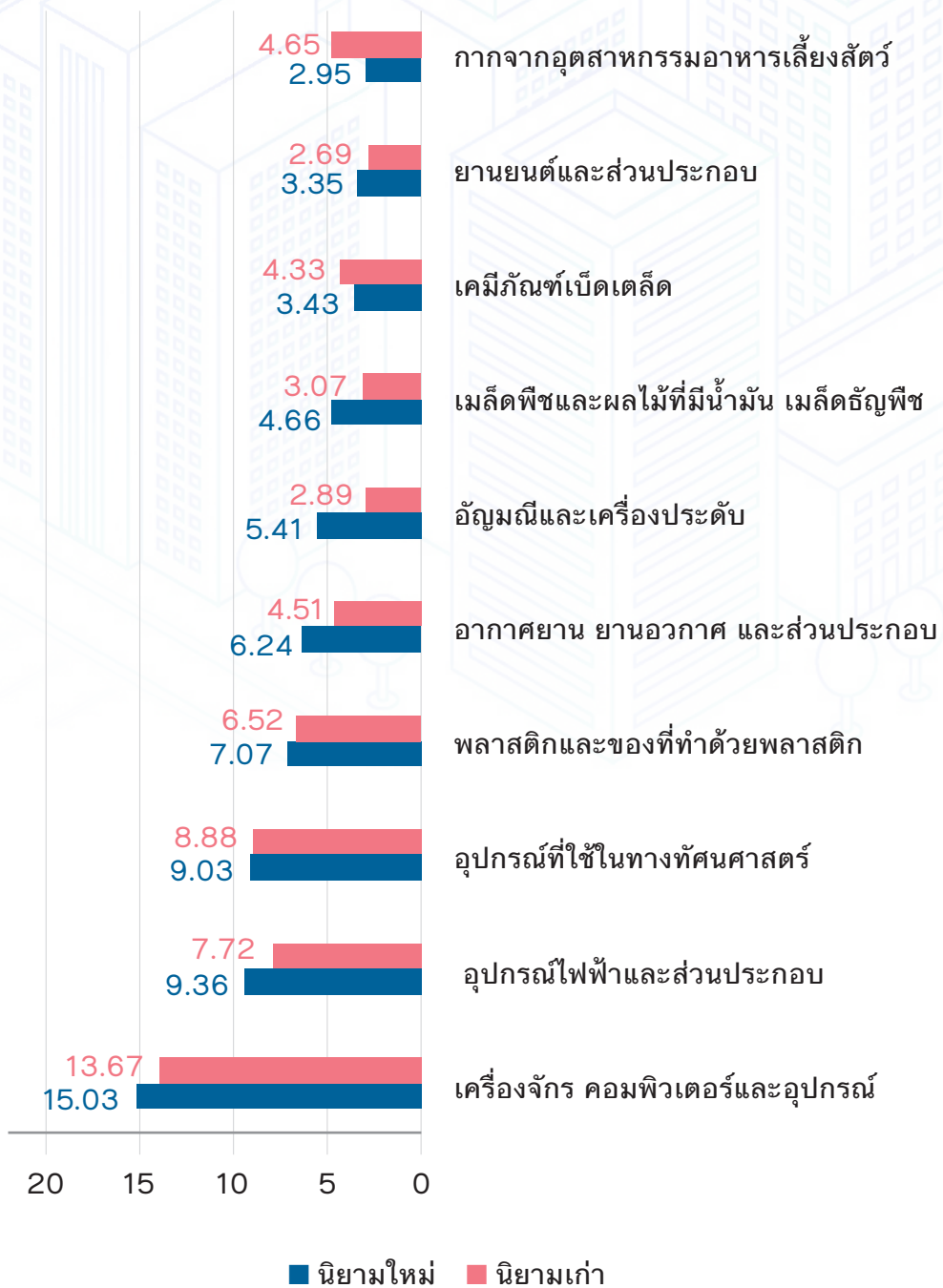
เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสินค้านำเข้า 10 อันดับแรกของ MSME ในสหรัฐอเมริกา ระหว่างนิยามใหม่และนิยามเก่า พบว่า สินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าเพิ่มขึ้นตามนิยามใหม่ ได้แก่ เครื่องจักรคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครื่องประดับ อุปกรณ์ไฟฟ้าและส่วนประกอบ อุปกรณ์ที่ใช้ในทางทัศนศาสตร์ พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก อากาศยานและส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เมล็ดพืชและผลไม้ที่มีน้ำมัน และยานยนต์และส่วนประกอบ สำหรับสินค้านำเข้าที่มีสัดส่วนการนำเข้าลดลงตามนิยามใหม่ ได้แก่ เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ดและกากอุตสาหกรรมอาหารเลี้ยงสัตว์

ภาพที่ 2.33 มูลค่าและอัตราการขยายตัวการนำเข้าสินค้าในตลาดอเมริกา จำแนกตามสินค้า ปี 2562

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)

ภาพที่ 2.34 เปรียบเทียบสัดส่วนสินค้านำเข้าในตลาดอเมริกา ตามนิยามใหม่กับนิยามเก่า

ที่มา: กรมศุลกากร
ประมวลผลโดย: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.)